Hallituksen esitys Eduskunnalle vuoden 1998 toiseksi lisätalousarvioksi

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1998 *toiseksi* lisätalousarvioksi.

Kokonaistaloudellinen kehitys noudattaa kuluvana vuonna jo aiemmin vuoden 1999 talousarvioesityksen perusteluissa esitettyä linjaa, joten vuoden 1998 toiseen lisätalousarvioon ei tältä osin sisälly uusia arvioita. Lisätalousarvioesitys annetaan tilanteessa, jossa talouskasvu on pysynyt varsin vahvana, vaikka talouden kasvuvauhti hidastuneekin vuoden loppua kohti. Kansainväliseen talouskehitykseen kohdistuvasta epävarmuudesta huolimatta perusta kotimaisen kysynnän kasvun jatkumiselle on hyvä matalan korkotason, maltillisen hintojen nousun sekä käytettävissä olevien reaalitulojen kasvun perusteella.

Nyt annettava vuoden 1998 toinen lisätalousarvioesitys koostuu olennaisilta osin jo tehdyistä ratkaisuista aiheutuvista muutostarpeista ja arvioiden tarkistuksista.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy menojen lisäyksiä yhteensä 8 916 milj. mk ja vähennyksiä 1 422 milj. mk, joten menojen nettolisäys on 7 494 milj. mk. Suurin yksittäinen menonlisäys on valtion markkamääräisen velan nettokorkomenojen arvion nousu 4 908 milj. markalla, joka aiheutuu pääosin sarjaobligaatioiden emissiovoittojen jäämisestä arvioitua pienemmiksi sekä vuonna 1999 eräänyvän sarjaobligaatiolainan konvertoinnista. Toisaalta tulevien vuosien korkomenot alenevat. Valtionvelan hoitomenoihin ehdotetetaan lisäystä yhteensä 5 243 milj. mk. Valuuttamääräisen velan korkomenoihin ehdotettu lisäys aiheutuu pääosin valuuttakurssien muutoksista.

Arvioidut tulojen lisäykset ovat yhteensä 15 263 milj. mk ja tulojen vähennykset, lukuunottamatta nettolainanottoa, yhteensä 1 546 milj. mk eli tulojen nettolisäys on 13 717 milj. mk. Verotulojen nettolisäykseksi arvioidaan 7 090 milj. mk. Valtion omistamien osakkeiden myyntituloiksi on merkitty 4 600 milj. mk.

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino vv. 1997—1998

	1997 Tilinpäätös milj. mk	1998 Budjetoidut milj. mk
Menot yhteensä	187 378	197 118
— menot valtionvelasta (pääluokka 36)	23 084	30 581
— muut menot	164 294	166 537
Tulot yhteensä	172 339	188 007
— Tulo- ja varallisuusvero	50 086	55 100
— Arvonlisävero	45 599	50 200
— Muut verot	38 534	41 254
— Muut tulot (ilman nettolainanottoa)	38 120	41 453
Nettolainanotto	12 329	9 115
Erotus (tulot+nettolainanotto-menot) +/-	—2 710	+4
Valtion rahoitusjäämä, % BKT:sta	—4,3	—2½
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, % BKT:sta	—1,4	1

Tämän lisätalousarvioesityksen nettomääräiset tulot ovat 6 223 milj. mk nettomääräisiä menoja suuremmat. Vuoden 1998 talousarviossa arvioitua 15 440 milj. markan valtion nettolainanoton määrää esitetään vähennettäväksi 6 325 milj. markalla vuoden 1998 lisätalousarvion ja toisen lisätalousarvion ylijäämäisyyden perusteella. Siten vuoden 1998 talousarvion ja kahden lisätalousarvion tasapainottamiseksi tarvittava nettolainanotto alenee 9 115 milj. markkaan.

Vuoden 1999 talousarvioesityksen perustelujen mukaan valtion vuoden 1998 rahoitusalijäämäksi arvioidaan muodostuvan 2½ prosenttia ja koko julkisen talouden ylijäämäksi vastaavasti 1 prosentti bruttokansantuotteesta. Tämä lisätalousarvioesitys ei muuta tätä kan-

santalouden tilinpidon perusteella tehtävää tasapainoarviota oleellisesti siksi, että esitykseen sisältyvät tulojen ja menojen arvioiden tarkistukset sisältyivät jo pääosin vuoden 1999 talousarvion yhteydessä esitettyyn arvioon, eikä kertaluontoisia tuloja kuten valtionyhtiöiden osakkeiden myyntituloja tai emissiovoittoja oteta huomioon kansantalouden tilinpidon rahoitusalijäämää laskettaessa.

Lisätalousarviossa ehdotetaan EU:n rakennerahasto-ohjelmien määrärahojen budjetointia uudelleen eräiltä osin. EU:n rakennerahastojen rahoitusosuutta ehdotetaan budjetoitavaksi uudelleen 57 milj. mk ja kansallista vastinrahoitusta 162 milj. mk. Uudelleen budjetoitaviksi ehdotettujen määrärahojen käyttöoikeus on päättynyt ja ne ovat peruuntuneet EU:n rakennerahasto-ohjelmien ennakoitua hitaamman käynnistymisen vuoksi. Uudelleen budjetoitavat määrärahat ovat EU:n rahoitusosuuden osalta vuoden 1995 talousarviosta peruuntuneita määrärahoja. Kansallisen vastinrahoituksen osalta uudelleenbudjetointeihin sisältyy peruuntuneita määrärahoja myös vuosien 1996 ja 1997 talousarvioista. Uudelleen budjetoimalla varmistetaan rakennerahasto-ohjelmien toteutus suunnitellussa laajuudessa.

Puolustusmateriaalihankintoihin ehdotetaan lisäystä 200 milj. mk lähinnä lentotoiminnan ja kotimaisen puolustustarviketeollisuuden työllisyyden turvaamiseksi.

Valtion kiinteistöstrategian toteuttamista jatketaan perustamalla osakeyhtiömuotoinen kiinteistökonserni, johon siirretään valtionhallinnon ja valtionyhtiöiden vaihto-omaisuusluonteista kiinteistö-, tontti- ja osakeomaisuutta. Perustettavaan yhtiöön siirretään ensivaiheessa apporttina valtion kiinteistölaitoksen hallinnassa olevaa vaihto-omaisuutta enintään 1 700 milj. markan arvosta sekä sulautetaan Alko-Yhtiöt Oy:n jakautuessa syntyvä Varainhoitoyhtiö Arctia-Invest Oy. Apporttina luovutettavaan omaisuuteen sisältyy puolustuslaitoksen käytössä Oulussa, Vaasassa ja Kajaanissa sijaitsevat asuinrakennukset rakennuspaikkoineen. Ahvenanmaan itsehallintolaista aiheutuviin menoihin ehdotetaan lisäystä yhteensä 143 milj. mk ja arvonlisäveromenoihin 100 milj. mk.

Valtion ja Helsingin kaupungin sopimuksen mukaisesti Viikin alueen alueluovutuksista kuluvana vuonna kertyvät tulot, 187 milj. mk, ehdotetaan myönnettäväksi Helsingin yliopiston Viikin alueen investointeihin.

Oppisopimuskoulutuksen valtionosuuksiin ehdotetaan 170 milj. mk lisäystä oppisopimusten ennakoitua suuremman määrän johdosta.

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja kertyy 90 milj. mk arvioitua enemmän. Lisäkertymästä taiteen tukemiseen ehdotetaan lisäystä 43 milj. mk, liikunnan ja nuorisokasvatustyön tukemiseen 30 milj. mk ja tieteen tukemiseen 17 milj. mk.

Kasvukauden 1998 sadolle aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen viljelmäkohtaisina satovahinkokorvauksina ehdotetaan 270 milj. mk. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotukilainavaltuuteen ehdotetaan lisäystä 200 milj. mk.

Porvoo—Koskenkylä -moottoritien rakentamiseen ehdotetaan 270 milj. markan sopimusvaltuutta ja 90 milj. markan määrärahaa.

Ratojen kulunvalvontajärjestelmien rakentamisen nopeuttamiseksi ehdotetaan ratahallintokeskukselle perusradanpitoon lisäystä 150 milj. mk.

Osakeyhtiöiden osakkeiden hankintaa varten ehdotetaan yhteensä 700 milj. markan määrärahaa. Valtioneuvostolle esitetään valtuuksia hyväksyä omistusjärjestelyt Inspecta Oy:n osalta, jonka seurauksena valtio luopuu kahden kolmanneksen määräenemmistöasemasta säilyttäen kuitenkin yhden kolmasosan määrävähemmistöaseman.

Arviota valtion osuudesta sairausvakuutuslaista johtuvista menoista ehdotetaan tarkistettavaksi 450 milj. mk pienemmäksi ja arviota kansaneläkelain mukaisista menoista puolestaan 142 milj. mk suuremmaksi.

Maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin suunnattavaan arviomäärärahaan esitetään 151 milj. markan lisäystä vuodelle 1998.

Työttömyysturvamenojen arvioon ehdotetaan nettomääräisesti noin 300 milj. markan vähennystä, joka johtuu työttömyyden alenemisesta. Työmarkkinatuen menojen arviomäärärahaa ehdotetaan korotettavaksi 361 milj. markalla. Vastaavasti ansiosidonnaisen työttömyysturvan valtionosuuden määrärahatarpeen arvioidaan alenevan 557 milj. mk ja perusturvamenojen 107 milj. mk.

Asumistuen menojen arviomäärärahaa ehdotetaan korotettavaksi 170 milj. markalla. Määrärahan lisätarve aiheutuu siitä, että asumistukimenot ovat kasvaneet tuntuvasti yli arvion, joka tehtiin joulukuussa 1997 väljennettäessä asumistukiperusteita osana tulouloukkuratkaisua.

Verotulojen arvioidaan lisääntyvän yhteensä 8 430 milj. mk. Verotulojen vähennyksiä sisältyy lisätalousarvioon yhteensä 1 340 milj. mk, joten verotulojen nettolisäys on 7 090 milj. mk. Tulo- ja varallisuusveron tuoton arvioidaan lisääntyvän sekä ansiotulojen että yhteisötulojen arvioitua suuremman kertymän johdosta 2 970 milj. mk. Korkotulojen lähdeveron tuoton arvioidaan laskevan 400 milj. mk korkotason laskun ja arvioitua alhaisemman verollisten talletusten määrän johdosta. Perintö- ja lahjaveron tuoton arvioidaan lisääntyvän 350 milj. mk. Arvonlisäveron tuoton arvioidaan nousevan 3 500 milj. mk arvioitua korkeammaksi. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettavan veron arvioidaan jäävän 60 milj. mk arvioitua alhaisemmaksi. Tupakkaveron kokonaiskertymän arvioidaan nousevan 100 milj. mk ja alkoholijuomaveron samoin 100 milj. mk tuloarviossa arvioidusta. Leimaveron kertymä jää 880 milj. mk arvioitua pienemmäksi saamistodisteiden ja kiinnitysten leimaveron kumoamisen johdosta. Autoveroa arvioidaan kertyvän 480 milj. mk, moottoriajoneuvoveroa 80 milj. mk ja varainsiirtoveroa 850 milj. mk arvioitua enemmän.

Sekalaisia tuloja arvioidaan kertyvän nettomääräisesti lisää 5 007 milj. mk. Suurimmat lisäykset on merkitty muihin sekalaisiin tuloihin. Osakemyynneistä kertyvinä tuloina on merkitty lisäystä 4 600 milj. mk ja valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynneistä 215 milj. mk. Valtionyhtiöiden osinkotuloihin on merkitty 1 620 milj. markkaa lisäyksenä.

Ennen hyväksytyt ja nyt ehdotetut määrärahojen muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt ehdotetut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
21. Tasavallan Presidentti	431 000	3 450 000	3 881 000
22. Eduskunta	3 840 000	—	3 840 000
23. Valtioneuvosto	1 583 000	—	1 583 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	53 363 000	88 480 000	141 843 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	54 450 000	8 700 000	63 150 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	89 697 000	33 823 000	123 520 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	115 600 000	246 000 000	361 600 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	63 052 000	344 295 800	407 347 800
29. Opetusministeriön hallinnonala	132 131 000	556 590 000	688 721 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	42 162 000	266 900 000	309 062 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	45 510 000	324 172 000	369 682 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	518 052 000	662 250 000	1 180 302 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	14 618 000	—862 600 000	—847 982 000
34. Työministeriön hallinnonala	17 744 000	402 717 000	420 461 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	27 804 000	176 210 000	204 014 000
36. Valtionvelka	—175 000 000	5 243 000 000	5 068 000 000
Muutokset yhteensä	1 005 037 000	7 493 987 800	8 499 024 800

Ennen hyväksytyt ja nyt arvioidut tulojen muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt arvioidut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	—	7 090 000 000	7 090 000 000
12. Sekalaiset tulot	1 090 000 000	5 006 762 000	6 096 762 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	20 000 000	1 620 000 000	1 640 000 000
15. Lainat	—	—6 325 000 000	—6 325 000 000
Muutokset yhteensä	1 110 000 000	7 391 762 000	8 501 762 000

Tämän lisätalousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen talousarvio	188 620 717 000	188 619 174 000
Lisätalousarviot	8 501 762 000	8 499 024 800
Yhteensä	197 122 479 000	197 118 198 800

Sen perusteella, mitä edellä on esitetty ja viitaten tämän esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen toiseksi lisätalousarvioksi vuodelle 1998.

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Vuoden 1998 II lisätalousarvio

TULOT

Osasto 11	mk
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	**7 090 000 000**
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	**2 920 000 000**
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä	2 970 000 000
02. Korkotulojen lähdevero, vähennystä	—400 000 000
03. Perintö- ja lahjavero, lisäystä	350 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	**3 440 000 000**
01. Arvonlisävero, lisäystä	3 500 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, vähennystä	—60 000 000
08. Valmisteverot	**200 000 000**
01. Tupakkavero, lisäystä	100 000 000
04. Alkoholijuomavero, lisäystä	100 000 000
10. Muut verot	**530 000 000**
01. Leimavero, vähennystä	—880 000 000
03. Autovero, lisäystä	480 000 000
04. Moottoriajoneuvovero, lisäystä	80 000 000
05. Varainsiirtovero, lisäystä	850 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	**5 006 762 000**
25. Oikeusministeriön hallinnonala	**15 000 000**
47. Ulosottomaksut, lisäystä	15 000 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	**—131 563 000**
98. Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot (EU), vähennystä	—131 563 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	**6 000 000**
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	6 000 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	**90 000 000**
91. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista, lisäystä.	90 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	**102 600 000**
03. EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineeltä saatavat tulot (EU), lisäystä	7 100 000
84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot, vähennystä	—4 500 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	100 000 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	**51 025 000**
24. Tielaitoksen sekalaiset tulot, lisäystä	4 700 000
25. Ulkopuolisilta perittävät osuudet tietöiden kustannuksista, lisäystä	24 500 000
30. Merenkulkulaitoksen tulot, lisäystä	4 875 000
31. Merentutkimuslaitoksen tulot, lisäystä	2 500 000
41. Ajoneuvohallintokeskuksen tulot, lisäystä	7 000 000
58. Radanpidon tulot, lisäystä	3 500 000
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	3 950 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	**5 700 000**
03. Tulot työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen maksullisesta palvelutoiminnasta, lisäystä	3 700 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä.	2 000 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	**123 000 000**
98. Valtionapujen palautukset, lisäystä	123 000 000
34. Työministeriön hallinnonala	**—70 000 000**
70. Palkkaturvamaksujen palautukset, vähennystä	—70 000 000
39. Muut sekalaiset tulot	**4 815 000 000**
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti, lisäystä	215 000 000
50. Tulot osakemyynnistä, lisäystä	4 600 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	**1 620 000 000**
03. Osinkotulot	**1 620 000 000**
01. Osinkotulot, lisäystä	1 620 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	**—6 325 000 000**
02. Valtion nettolainanotto	**—6 325 000 000**
01. Nettolainanotto, vähennystä	—6 325 000 000

Tulojen kokonaismäärä:

7 391 762 000

MENOT

Pääluokka 21

	mk
21. TASAVALLAN PRESIDENTTI	**3 450 000**
02. Tasavallan Presidentin kanslia (010)	**3 450 000**
75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 450 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO	—
02. Valtioneuvoston kanslia (050)	**—500 000**
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—500 000
99. Valtioneuvoston muut menot (050)	**500 000**
25. J.V. Snellmanin kootut teokset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	500 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	**88 480 000**
01. Ulkoasiainhallinto (030)	**16 480 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	16 480 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot (030)	**72 000 000**
22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha), lisäystä	72 000 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**8 700 000**
10. Tuomioistuinlaitos (090)	**4 000 000**
22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 000 000
45. Eräät oikeudenhoitomenot ja avustukset (090)	**4 700 000**
51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha), lisäystä	4 700 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	**33 823 000**
05. Lääninhallitukset (050)	**2 068 000**
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 068 000
75. Poliisitoimi (080)	**4 308 000**
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 308 000
98. Alueiden kehittäminen (960)	**27 447 000**
61. EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	27 447 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**246 000 000**
10. Puolustusvoimat (160)	**200 000 000**
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	200 000 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta (030)	**46 000 000**
21. YK:n ja ETYJ:n rauhanturvaamistoiminnan toimintamenot (arviomääräraha), lisäystä	46 000 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	**344 295 800**
01. Valtiovarainministeriö (020)	**91 800 000**
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 800 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 2 v)	10 000 000
89. Osakkeiden myyntijärjestelyt (siirtomääräraha 2 v)	75 000 000
05. Valtiokonttori (020)	**9 737 000**
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 737 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle (960)	**142 758 800**
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	91 000 000
31. Verohyvitys (arviomääräraha)	51 758 800
81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot (990)	**100 000 000**
23. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	100 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**556 590 000**
01. Opetusministeriö (210)	**99 690 000**
22. Kehittämistoiminta (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	99 690 000
10. Yliopistot (240)	**187 000 000**
87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	187 000 000
40. Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus (220)	**170 000 000**
31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (osa EU) (arviomääräraha), lisäystä	170 000 000
69. Aikuiskoulutus (250)	**1 900 000**
32. Valtionavustus ja -korvaus ammatillisille aikuiskoulutuskeskuksille ja valtakunnallisille erikoisoppilaitoksille (arviomääräraha), lisäystä	1 900 000
88. Tieteen tukeminen (270)	**17 000 000**
53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat tieteen tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä	17 000 000
90. Taiteen tukeminen (290)	**50 000 000**
52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä	43 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 000 000

93. Museovirasto ja kulttuuriperinne (280)	**1 000 000**
75. Perusparannukset ja talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.	1 000 000
98. Liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukeminen (300)	**30 000 000**
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä	30 000 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**266 900 000**
01. Maa- ja metsätalousministeriö, työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastot ja EU:n rakennetuki (670)	**5 200 000**
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 000 000
61. EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 200 000
31. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU) (670)	**270 000 000**
44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	270 000 000
32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen (osa EU) (670)	**—33 800 000**
42. Luopumiskorvaukset (arviomääräraha), vähennystä	—10 000 000
48. Puutarhatalouden erityistoimenpiteet (EU) (arviomääräraha), vähennystä	—16 300 000
60. Siirto interventiorahastoon (EU), vähennystä	—7 500 000
33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen (osa EU) (670)	**—11 100 000**
44. Valtion osuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 900 000
47. Maatalouden kohdennettujen vakauttamislainojen korkoavustus (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	—13 000 000
34. Muut maatalouden menot (670)	**7 000 000**
41. Eräät korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	7 000 000
36. Kala-, riista- ja porotalous (osa EU) (690)	**9 100 000**
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen, lisäystä	2 000 000
46. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 100 000

84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos (670)	**—2 500 000**
28. Rokotteet ja seerumit (arviomääräraha), vähennystä	—2 500 000
85. Vesivarojen käyttö ja hoito (560)	**8 000 000**
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	8 000 000
87. Maanmittauslaitos (550)	**15 000 000**
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 000 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	**324 172 000**
24. Tielaitos (720)	**129 200 000**
77. Tieverkon kehittäminen (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 700 000
78. Ulkopuolisille tehtävät tietyöt (arviomääräraha), lisäystä	24 500 000
79. Tieverkon jälkirahoitus- ja kokonaisrahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	90 000 000
87. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
30. Merenkulkulaitos (730)	**13 000 000**
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 000 000
31. Merentutkimuslaitos (830)	**2 500 000**
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 500 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen (730)	**—5 778 000**
40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	—6 500 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha), lisäystä	722 000
58. Radanpito (750)	**153 500 000**
21. Perusradanpito (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	150 000 000
77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 500 000
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot (710)	**31 750 000**
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 750 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 2 v)	30 000 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**662 250 000**
01. Kauppa- ja teollisuusministeriö (810)	**1 000 000**
97. Tileistä poistot (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000
03. Työvoima- ja elinkeinokeskukset (810)	**15 000 000**
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 000 000
33. Kuluttajatutkimuskeskus (820)	**2 000 000**
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 000 000
49. Kera Oyj (840)	**—35 000 000**
43. Luottotappioiden korvaaminen (arviomääräraha), vähennystä	—35 000 000
50. Teollisuuden edistäminen (850)	**700 000 000**
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 2 v)	700 000 000
51. Yritystoiminnan investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (850)	**—40 000 000**
49. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (osa EU) (arviomääräraha), vähennystä	—40 000 000
52. Pienen ja keskisuuren yritystoiminnan kehittäminen (850)	**2 250 000**
40. Valtionavustus pk-yritysten kehittämispalvelutoimintaan ja alan yhteisöille (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 250 000
55. Energiatalous (860)	**—8 000 000**
40. Energiatuki (osa EU) (arviomääräraha), vähennystä	—8 000 000
85. Ulkomaankaupan edistäminen (880)	**25 000 000**
40. Yritysten kansainvälistyminen (osa EU) (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**—862 600 000**
15. Perhekustannusten tasaus (410)	**10 000 000**
52. Lapsilisät (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000

17. Työttömyysturva (410)	**—664 000 000**
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha), vähennystä	—557 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha), vähennystä	—107 000 000
18. Sairausvakuutus (410)	**—450 000 000**
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—450 000 000
19. Eläkevakuutus (410)	**57 000 000**
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—15 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—70 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	142 000 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto (420)	**30 000 000**
31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	30 000 000
57. Lomatoiminta (420)	**151 000 000**
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	151 000 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot (400)	**3 400 000**
67. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha), lisäystä	3 400 000

Pääluokka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	**402 717 000**
05. Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien toteutus (620)	**68 896 000**
61. EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	26 178 000
62. Euroopan sosiaalirahaston tavoitteiden kansallinen osarahoitus työministeriön osalta (EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	42 718 000
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano (620)	**369 000 000**
02. Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
30. Palkkaperusteinen työllistämistuki kunnille ja kuntayhtymille (arviomääräraha), vähennystä	—4 000 000
52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha), lisäystä	361 000 000

63. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	10 000 000
64. Muuttoturva (arviomääräraha), lisäystä	8 000 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	—10 000 000
07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat (410)	**34 821 000**
61. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä	34 821 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot (610)	**—70 000 000**
50. Palkkaturva (arviomääräraha), vähennystä	—70 000 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	**176 210 000**
01. Ympäristöministeriö (510)	**6 000 000**
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 000 000
26. Alueelliset ympäristökeskukset (560)	**210 000**
88. Osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	210 000
45. Asunto- ja rakennustoimi (540)	**170 000 000**
54. Asumistuki (arviomääräraha), lisäystä	170 000 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELKA	**5 243 000 000**
01. Markkamääräisen velan korko (910)	**4 908 000 000**
90. Markkamääräisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä	4 908 000 000
03. Valuuttamääräisen velan korko (910)	**335 000 000**
90. Valuuttamääräisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä	335 000 000

Menojen kokonaismäärä:

7 493 987 800

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. *Tulo- ja varallisuusvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 970 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen sekä yhteisöveron ja osin myös ansiotulon verojen arvioitua suuremman kertymän johdosta tulo- ja varallisuusveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 55 100 000 000 markkaan.

1998	II lisätuloarvio	2 970 000 000
1998	tuloarvio	52 130 000 000
1997	tilinpäätös	50 086 135 484
1996	tilinpäätös	45 778 268 113

02. *Korkotulojen lähdevero*

Momentin tuloarviota vähennetään 400 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen sekä arvioitua pienemmän verollisten talletusten määrän ja arvioitua alhaisemman korkotason johdosta korkotulojen lähdeveron kokonaistuotoksi vuonna 1998 arvioidaan 800 000 000 mk.

1998	II lisätuloarvio	—400 000 000
1998	tuloarvio	1 200 000 000
1997	tilinpäätös	1 000 756 568
1996	tilinpäätös	1 279 517 526

03. *Perintö- ja lahjavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 350 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella perintö- ja lahjaveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 1 750 000 000 markkaan.

1998	II lisätuloarvio	350 000 000
1998	tuloarvio	1 400 000 000
1997	tilinpäätös	1 459 304 439
1996	tilinpäätös	1 300 947 689

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Arvonlisävero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 500 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella ja kotimaisen kysynnän arvon arvioitua nopeamman kasvun johdosta arvonlisäveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 50 200 000 000 markkaan.

1998	II lisätuloarvio	3 500 000 000
1998	tuloarvio	46 700 000 000
1997	tilinpäätös	45 598 815 827
1996	tilinpäätös	42 103 044 890

02. *Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero*

Momentin tuloarviota vähennetään 60 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella vakuutusmaksuveron kokonaistuotoksi vuonna 1998 arvioidaan 1 720 000 000 mk.

1998 II lisätuloarvio	—60 000 000
1998 tuloarvio	1 780 000 000
1997 tilinpäätös	1 636 628 570
1996 tilinpäätös	1 581 244 211

08. Valmisteverot

01. *Tupakkavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella tupakkaveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 3 350 000 000 markkaan.

1998 II lisätuloarvio	100 000 000
1998 tuloarvio	3 250 000 000
1997 tilinpäätös	3 252 362 569
1996 tilinpäätös	3 166 041 286

04. *Alkoholijuomavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella alkoholijuomaveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 7 200 000 000 markkaan.

1998 II lisätuloarvio	100 000 000
1998 tuloarvio	7 100 000 000
1997 tilinpäätös	7 159 988 956
1996 tilinpäätös	7 007 741 592

10. Muut verot

01. *Leimavero*

Momentin tuloarviota vähennetään 880 000 000 mk.

Selvitysosa: Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen leimaverolain muuttamisesta, jolla saamistodisteiden sekä kiinnitysleimaveron kantamisesta luovuttiin keväällä 1998. Tästä syystä momentin kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 jäävän 240 000 000 markkaan.

1998 II lisätuloarvio	—880 000 000
1998 tuloarvio	1 120 000 000
1997 tilinpäätös	781 150 678
1996 tilinpäätös	2 046 786 782

03. *Autovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 480 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella autoveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 4 980 000 000 markkaan.

1998 II lisätuloarvio	480 000 000
1998 tuloarvio	4 500 000 000
1997 tilinpäätös	4 209 882 093
1996 tilinpäätös	3 611 015 992

04. *Moottoriajoneuvovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 80 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella moottoriajoneuvoveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 980 000 000 markkaan.

1998 II lisätuloarvio	80 000 000
1998 tuloarvio	900 000 000
1997 tilinpäätös	978 625 471
1996 tilinpäätös	929 080 637

05. *Varainsiirtovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 850 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen ja tapahtuneiden yritysjärjestelyjen perusteella varainsiirtoveron kokonaistuoton arvioidaan vuonna 1998 nousevan 2 500 000 000 markkaan.

1998 II lisätuloarvio	850 000 000
1998 tuloarvio	1 650 000 000
1997 tilinpäätös	1 726 728 216

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

25. Oikeusministeriön hallinnonala

47. *Ulosottomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1998 II lisätuloarvio	15 000 000
1998 tuloarvio	235 000 000
1997 tilinpäätös	250 267 914
1996 tilinpäätös	106 667 547

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

98. *Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot (EU)*

Momentin tuloarviota vähennetään 131 563 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tavoiteohjelmien ja yhteisöaloitteiden arvioitua hitaammasta hankkeiden maksatuskehityksestä.

1998 II lisätuloarvio	—131 563 000
1998 tuloarvio	718 881 000
1997 tilinpäätös	450 176 724
1996 tilinpäätös	211 897 019

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n osuudesta EMU-tiedotukseen.

1998 II lisätuloarvio	6 000 000
1998 tuloarvio	95 000 000
1997 tilinpäätös	2 753 388 034
1996 tilinpäätös	5 388 546 652

29. Opetusministeriön hallinnonala

91. *Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 90 000 000 mk.

1998 II lisätuloarvio	90 000 000
1998 tuloarvio	2 006 000 000
1997 tilinpäätös	1 955 231 577
1996 tilinpäätös	1 767 938 688

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

03. *EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineeltä saatavat tulot (EU)*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 7 100 000 mk.

Selvitysosa: Tuloiksi arvioidaan kertyvän vuosien 1996—1999 kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineen (KOR) varoista osaksi rahoitettavien ohjelmien EU:n rahoitusosuuden indeksikorotusten johdosta varoja sektorisuunnitelma 5a:n osalta 1 222 000 ecua vastaavasti eli 7 100 000 mk. Vastaava menojen lisäys on momentilla 30.36.46.

1998 II lisätuloarvio	7 100 000
1998 tuloarvio	35 880 000
1997 tilinpäätös	73 759 456
1996 tilinpäätös	30 647 610

84. *Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot*

Momentin tuloarviota vähennetään 4 500 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ulkomaisten rokotteiden ja seerumeiden välityksestä saatavien tulojen supistumisesta.

1998 II lisätuloarvio	—4 500 000
1998 tuloarvio	51 300 000
1997 tilinpäätös	45 558 004
1996 tilinpäätös	55 945 616

99. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk.

Selvitysosa: Tulojen lisäys kertyy siirrosta maatilatalouden kehittämisrahastosta valtiovarastoon.

1998 II lisätuloarvio	100 000 000
1998 tuloarvio	118 500 000
1997 tilinpäätös	16 252 450
1996 tilinpäätös	58 066 279

31. Liikenneministeriön hallinnonala

24. *Tielaitoksen sekalaiset tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 700 000 mk.

Selvitysosa: Tulojen lisäys vastaa EU:n TEN-tuen ennakkoa. Vastaava menonlisäys on merkitty momentille 31.24.77.

1998 II lisätuloarvio	4 700 000
1998 tuloarvio	4 000 000
1997 tilinpäätös	3 019 543
1996 tilinpäätös	7 532 743

25. *Ulkopuolisilta perittävät osuudet tietöiden kustannuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 24 500 000 mk.

Selvitysosa: Vastaava menonlisäys on momentilla 31.24.78.

1998 II lisätuloarvio	24 500 000
1998 tuloarvio	67 000 000
1997 tilinpäätös	87 637 027
1996 tilinpäätös	77 902 097

30. *Merenkulkulaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 875 000 mk.

Selvitysosa: EU:n myöntämästä 12,2 milj. markan jäänmurtajatuesta tuloutetaan ennakkoa 40 % eli 4 875 000 mk.

1998 II lisätuloarvio	4 875 000
1998 tuloarvio	10 000 000
1997 tilinpäätös	416 782 335
1996 tilinpäätös	323 387 289

31. *Merentutkimuslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys vastaa EU:n maksamia tukia EU:n osaksi rahoittamista tutkimuksista. Vastaava menonlisäys on merkitty momentille 31.31.21.

1998 II lisätuloarvio	2 500 000
1998 tuloarvio	2 300 000
1997 tilinpäätös	1 771 554
1996 tilinpäätös	1 221 035

41. *Ajoneuvohallintokeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä nettotulona 7 000 000 mk.

Selvitysosa: Tulojen lisäys aiheutuu siitä, että ETA-alueen ulkopuolella rekisteröityjen ajoneuvojen poikkeuslupien käsittely siirtyi liikenneministeriöltä Ajoneuvohallintokeskukselle 1.5.1998 alkaen. Edellyttäen, että poikkeuslupamenettely jatkuu nykyperustein vuoden loppuun, arvioidaan nettotulojen lisäykseksi 7 000 000 mk.

1998 II lisätuloarvio	7 000 000
1998 tuloarvio	500 000

58. *Radanpidon tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 500 000 mk.

Selvitysosa: Tulojen lisäys vastaa EU:n TEN-tuen ennakkoa. Vastaava menonlisäys on merkitty momentille 31.58.77.

1998 II lisätuloarvio	3 500 000
1998 tuloarvio	1 000 000
1997 tilinpäätös	2 709 825
1996 tilinpäätös	6 128 536

99. *Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 950 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 750 000 mk aiheutuu EU:n TEN-tuen ennakosta, jota vastaava menonlisäys on merkitty momentille 31.99.22. Loppuosa lisäyksestä eli 2 200 000 mk aiheutuu ETA-alueen ulkopuolella rekisteröityjen ajoneuvojen poikkeuslupatulojen kertymästä ajalta 1.1.—30.4.1998.

1998 II lisätuloarvio	3 950 000
1998 tuloarvio	1 000 000
1997 tilinpäätös	5 348 933
1996 tilinpäätös	2 436 495

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

03. *Tulot työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen maksullisesta palvelutoiminnasta*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 700 000 mk.

1998 II lisätuloarvio	3 700 000
1998 tuloarvio	5 300 000
1997 tilinpäätös	14 187 611
1996 tilinpäätös	14 703 073

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Tulojen lisäys aiheutuu Kuluttajatutkimuskeskuksen maksullisen toiminnan kasvusta.

1998 II lisätuloarvio	2 000 000
1998 tuloarvio	107 550 000
1997 tilinpäätös	173 748 687
1996 tilinpäätös	190 272 380

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

98. *Valtionapujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 123 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentille tuloutuu arvioitua enemmän valtionosuuksien palautuksia.

1998 II lisätuloarvio	123 000 000
1998 tuloarvio	70 000 000
1997 tilinpäätös	115 893 091
1996 tilinpäätös	202 693 327

34. Työministeriön hallinnonala

70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*

Momentin tuloarviota vähennetään 70 000 000 mk.

Selvitysosa: Palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain mukaisista menoista vähennetään vastaavasti 70 000 000 mk momentilta 34.99.50.

1998 II lisätuloarvio	—70 000 000
1998 tuloarvio	186 000 000
1997 tilinpäätös	115 208 614
1996 tilinpäätös	164 233 945

39. Muut sekalaiset tulot

04. *Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset*

Momentin tuloarvioon ei merkitä lisäystä.

Selvitysosa: Vuoden 1996 talousarvion momentin 24.01.74 määrärahasta peruutetaan 16 480 000 mk sekä vuoden 1997 talousarvion momentin 30.32.47 määrärahasta peruutetaan 33 000 000 mk ja momentin 30.32.48 määrärahasta 8 600 000 mk.

Lisäksi edellisinä vuosina momentille 30.86.44 budjetoiduista määrärahoista peruutetaan 8 000 000 mk.

Peruutettavien määrärahojen arvioidaan sisältyvän eduskunnan hyväksymään tuloarvioon, minkä johdosta momentin tuloarviota ei ole tarvetta korottaa.

1998 II lisätuloarvio	—
1998 tuloarvio	1 030 000 000
1997 tilinpäätös	672 002 770
1996 tilinpäätös	913 101 777

05. *Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 215 000 000 mk.

Selvitysosa: Tulojen lisäys aiheutuu lähinnä valtion ja Helsingin kaupungin välisistä aluejärjestelyistä Viikin alueella sekä eräistä muista kiinteistömyynneistä.

1998 II lisätuloarvio	215 000 000
1998 tuloarvio	100 000 000
1997 tilinpäätös	123 812 034
1996 tilinpäätös	131 222 399

50. *Tulot osakemyynnistä*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä nettotulona 4 600 000 000 mk.

Momentti muutetaan nettotuloarvioksi.

Selvitysosa: Arvioon sisältyy Sonera-Yhtymä Oyj:n myynnistä listalleottoesitteessä mainitun alustavan hintavälin 36—45 markan alarajan mukaan laskettuna määränä 4,3 mrd. mk. Edellä mainitut hinnat voidaan tarjousten perusteella myös ylittää tai alittaa. Myynnin toteutuessa valtio esitteen mukaan myy 126 150 000—158 000 000 osaketta (18 %—22 %), jolloin todellinen tulokertymä olisi 4,3—6,8 mrd. mk.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen valtion talousarviolain muuttamisesta siten, että osakkeiden myyntituloista mahdollistetaan mm. myyntipalkkioiden nettoutus.

1998 II lisätuloarvio	4 600 000 000
1998 tuloarvio	2 000 000 000
1997 tilinpäätös	1 600 110 296
1996 tilinpäätös	3 856 671 586

Osasto 13

KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

03. Osinkotulot

01. *Osinkotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 620 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella osinkotulojen kokonaiskertymäksi vuonna 1998 arvioidaan 3 120 000 000 mk.

1998	II lisätuloarvio	1 620 000 000
1998	tuloarvio	1 500 000 000
1997	tilinpäätös	1 887 262 131
1996	tilinpäätös	1 526 727 987

Osasto 15

LAINAT

02. Valtion nettolainanotto

01. *Nettolainanotto*

Momentille merkitään vähennystä nettolainanottotarpeen supistumisen johdosta 6 325 000 000 mk.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen valtioneuvostolle vuodelle 1998 annettujen lainanottovaltuuksien muuttamisesta.

Valtion talousarvion tasapainottamiseksi tarvittavan nettolainanoton arvioidaan supistuvan 9 115 000 000 markkaan. Valtio tarvitsee kuitenkin maksuvalmiutensa turvaamiseksi tilapäisrahoitusta suuria menohuippuja varten. Tästä syystä hallitus on katsonut tarpeelliseksi valtioneuvoston lainanottovaltuuksien sisällön tarkistamisen.

1998	II lisätuloarvio	—6 325 000 000
1998	tuloarvio	15 440 000 000
1997	tilinpäätös	12 328 929 468
1996	tilinpäätös	34 502 471 169

MENOT

Pääluokka 21

TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan Presidentin kanslia

75. *Perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 450 000 mk.

Mariankatu 1 peruskorjauksen kustannusarvio on tarkentunut 33 100 000 markaksi.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 2 500 000 mk aiheutuu korttelin Mariankatu 1 peruskorjauksen aikataulun nopeuttamisesta Suomen EU-puheenjohtajuuskauden johdosta ja 950 000 mk eräiden hissien rakennus- ja korjaustöiden arvioitua suuremmasta määrärahan tarpeesta.

Edellä mainitusta peruskorjaushankkeesta arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja vuonna 1998 20 500 000 mk ja vuonna 1999 noin 12 600 000 mk.

1998 II lisämääräraha	3 450 000
1998 määräraha	19 350 000
1997 tilinpäätös	4 800 000

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTO

02. Valtioneuvoston kanslia

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 500 000 mk.

1998 II lisämääräraha	—500 000
1998 I lisämääräraha	938 000
1998 määräraha	89 500 000
1997 tilinpäätös	81 848 000
1996 tilinpäätös	78 570 000

99. Valtioneuvoston muut menot

25. *J.V. Snellmanin kootut teokset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 500 000 mk.

1998 II lisämääräraha	500 000
1998 I lisämääräraha	39 000
1998 määräraha	1 400 000
1997 tilinpäätös	1 400 000
1996 tilinpäätös	1 900 000

Pääluokka 24
ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 16 480 000 mk.

Lisäys käyttösuunnitelmaan:

	Hanke	Hyötyala m²	Kustannusarvio 1000 mk	Kustannusarvio mk/m²	Myönnetty mk	Myönnetään mk
1.	Uudisrakennukset					
	Tukholma					
	— kanslia- ja asuinrakennus	2 900	46 200	15 931	22 120 000	16 480 000
	— pysäköintilaitos, Suomen osuus	3 500	9 700	2 771	5 550 000	
					Yhteensä	16 480 000

Vuoden 1996 talousarviossa momentille 24.01.74 Tukholman suurlähetystön uudisrakennushankkeelle budjetoidusta 20 000 000 markan siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa peruutetaan.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Tukholman suurlähetystörakennushankkeen viivästymisestä. Lisäystä vastaava siirtomäärärahan peruutus 16 480 000 mk tuloutetaan momentille 12.39.04.

Tukholman kanslia- ja asuinrakennuksen sekä pysäköintilaitoksen kustannusarviot on tarkistettu täsmentyneiden toteutussuunnitelmien mukaisesti ja pysäköintilaitoksen kustannusarvioon on lisätty arvonlisävero.

Edellä mainituista hankkeista arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja vuonna 2000 noin 12 milj. mk.

1998 II lisämääräraha	16 480 000
1998 määräraha	57 000 000
1997 tilinpäätös	50 000 000
1996 tilinpäätös	53 500 000

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 72 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomen tekemästä päätöksestä osallistua Bosnia-Hertsegovinan SFOR -operaation jatkoon 21.6.1998—20.6.1999. Vuoden 1998 määrärahat on alunperin mitoitettu ennen tätä päätöstä tiedossa olleiden operaatioiden menoihin.

1998 II lisämäärärahaha.....	72 000 000
1998 I lisämäärärahaha.....	44 300 000
1998 määräraha.....	166 000 000
1997 tilinpäätös.....	257 844 022
1996 tilinpäätös.....	273 272 843

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Tuomioistuinlaitos

22. *Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 mk.

Selvitysosa: Natura 2000 -ohjelmaa koskevat valitukset käsitellään korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Asianmukaisen käsittelyn turvaamiseksi KHO:een palkataan väliaikaisesti lisähenkilökuntaa. Lisähenkilöstöä ei arvioida tarvittavan vuoden 1999 jälkeen.

1998 II lisämäärärahaha.....	4 000 000
1998 I lisämäärärahaha.....	1 000 000
1998 määräraha.....	36 800 000
1997 tilinpäätös.....	37 100 000
1996 tilinpäätös.....	37 880 000

45. Eräät oikeudenhoitomenot ja avustukset

51. *Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 700 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset.

Selvitysosa: Rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (935/1973) nojalla maksettavat korvaukset samoin kuin syyttömästi vangituille tai tuomituille vapauden menetyksen johdosta valtion varoista maksettavasta korvauksesta annetun lain (422/1974) mukaiset korvaukset ovat nousseet arvioitua enemmän.

1998 II lisämäärärahaha.....	4 700 000
1998 määräraha.....	40 700 000
1997 tilinpäätös.....	39 314 051
1996 tilinpäätös.....	37 334 914

50. Vankeinhoitolaitos

75. *Työsiirtoloille järjestettävät työt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös avolaitostyönä toteutettaviin oikeusministeriön työkohteisiin. Momentin käyttösuunnitelman kohdas-

ta 4. Tuusulan ja Riihimäen varuskuntien rakennustyöt vähennetään 2 000 000 mk ja vastaavasti kohtaan 8. Muut työsiirtolatyöt lisätään 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 määräraha	37 700 000
1997 tilinpäätös	44 200 000
1996 tilinpäätös	51 500 000

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Lääninhallitukset

21. *Toimintamenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 2 068 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 366 000 mk aiheutuu Lapin lääninhallituksen johtokeskuksen rakentamis- ja peruskorjaustöiden aiheuttamasta kiinteistökustannusten lisäyksestä ja perusvarusteluista, 410 000 mk pelastusalan työtaistelun aiheuttamasta toimintavalmiuden lisäyksestä sekä 292 000 mk siirrosta momentilta 26.75.21 oikeuslääkäritoiminnan järjestelynä Länsi-Suomen lääninhallituksessa.

1998 II lisämääräraha	2 068 000
1998 I lisämääräraha	5 815 000
1998 määräraha	271 548 000
1997 tilinpäätös	321 604 934
1996 tilinpäätös	323 171 000

75. Poliisitoimi

21. *Toimintamenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 4 308 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahassa on otettu huomioon lisäyksenä 4 600 000 mk EU-puheenjohtajuuteen liittyvien turvahankintojen johdosta ja vähennyksenä 292 000 mk siirtona momentille 26.05.21.

1998 II lisämääräraha	4 308 000
1998 I lisämääräraha	54 236 000
1998 määräraha	2 557 989 000
1997 tilinpäätös	2 447 199 996
1996 tilinpäätös	2 652 868 600

98. Alueiden kehittäminen

43. *Maakunnan kehittämisraha (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus on 69 970 000 mk ja sosiaalirahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus 11 630 000 mk.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 määräraha	114 000 000
1997 tilinpäätös	104 500 000
1996 tilinpäätös	104 500 000

61. *EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 27 447 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 22 647 000 mk aiheutuu siitä, että vuoden 1995 määrärahasta ei teknisistä syistä ehditty tehdä hankepäätöksiä vuoden 1997 loppuun mennessä, joten sitomatta jäänyt osa määrärahasta vanheni ja 4 800 000 mk aiheutuu indeksointivarojen kertoimen tarkistuksesta.

1998	II lisämääräraha	27 447 000
1998	määräraha	593 600 000
1997	tilinpäätös	498 170 000
1996	tilinpäätös	588 400 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Puolustusvoimat

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 000 mk.

Vuoden 1997 talousarviossa myönnetyn määrältään 2 700 000 000 markan tutkimustoiminnan ja hankintaedellytysten tilausvaltuuden käyttöperusteluja muutetaan siten, että tilausvaltuuden perusteella saa tehdä kotimaisen teollisuuden tuotekehittelyn, tuotannon ylläpitämisen ja monipuolistamisen sekä puolustusvoimien tutkimustoiminnan kehittämisen ja tulevien hankintojen aloittamisen edellytysten luomista varten (tutkimustoiminnan ja hankintaedellytysten luomisen tilausvaltuus) sopimuksia siten, että tilausvaltuudesta saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 1997—2001 enintään 2 700 000 000 mk. Muut tilausvaltuuden ehdot säilyvät ennallaan.

Vuoden 1991 tulo- ja menoarviossa myönnettiin momentin 27.25.16 perustelujen kohdassa b määrältään 3 760 000 000 markan puolustusvoimien toimintaedellytysten kehittämisen tilausvaltuus (bilateraalinen Neuvostoliiton kauppa). Tämän viimeksi vuodelle 1998 jäljellä olevilta osin uusitun tilausvaltuuden vuoden 1995 kolmannessa lisätalousarviossa muutettuja käyttöperusteluja muutetaan siten, että tilausvaltuuden perusteella saa tarvittaessa hankkia venäläistyyppisen materiaalin täydennyksiä, varaosia, vaihtolaitteita tai siihen liittyvää muuta materiaalia Venäjän lisäksi myös muualta. Muut tilausvaltuuden ehdot säilyvät ennallaan.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää lähinnä ilmavoimien lentotoiminnan turvaamiseen ja kotimaisen puolustustarvike- ja lentokoneteollisuuden työllistämiseen.

Tutkimustoiminnan ja hankintaedellytysten luomisen tilausvaltuuden käyttöperustelujen tarkistus selkiyttää ja täsmentää valtuuden käyttöä siten, että hankintaedellytysten luominen tukee valmiusyhtymien varustamisen tilausvaltuuden perusteella tehtävien hankintojen lisäksi myös muita tulevia hankintoja. Puolustusvoimien toimintaedellytysten kehittämisen tilausvaltuuden käyttöperusteluja on tarkistettu, koska materiaalin saanti Venäjältä on oleellisesti vaikeutunut. Hankkimalla venäläistyyppistä tai vastaavaa materiaalia ja varaosia myös muualta kuin Venäjältä turvataan em. kaluston käyttökunto. Momentille ei tilausvaltuuksien käyttöperustelujen muutosten johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998	II lisämääräraha	200 000 000
1998	I lisämääräraha	—
1998	määräraha	4 720 000 000
1997	tilinpäätös	4 559 000 000
1996	tilinpäätös	3 653 540 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

21. *YK:n ja ETYJ:n rauhanturvaamistoiminnan toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 46 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää Bosniassa ja Makedoniassa olevien suomalaisten rauhanturvajoukkojen matkakustannusten, terveydenhoito-, kuljetus-, varustamis-, huolto-, edustus- ja hallintomenojen maksamiseen. Bosnia-Hertsegovinan SFOR-operaatiota on päätetty jatkaa 20.6.1999 asti ja Makedonian UNPREDEP-operaatiota 28.2.1999 asti. Jatko-operaatioista aiheutuu menoja vuonna 1998 SFOR-operaation osalta 26,0 milj. mk ja UNPREDEP-operaation osalta 20,0 milj. mk. Vuoden 1998 määrärahat on alunperin mitoitettu ennen näitä päätöksiä tiedossa olleiden operaatioiden menoihin.

1998 II lisämääräraha.....	46 000 000
1998 määräraha.....	60 400 000
1997 tilinpäätös.....	98 694 972
1996 tilinpäätös.....	161 978 430

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 800 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 6 000 000 mk aiheutuu Suomen EMU-tiedotuksesta, mikä vastaa EU:lta tulevaa ja momentille 12.28.99 tulona merkittyä osuutta kansallisesta tiedotuskampanjasta sekä 800 000 mk EIP:ltä saaduille infrastruktuurilainoille EU:n myöntämien TEN-korkotukien enimmäismääriksi ilmoitettujen ja EU:n todella maksamien määrien välisistä eroista samoin kuin valuuttakurssien välisistä eroista. Vuosina 1995, 1996 ja 1997 myönnetyiksi ilmoitetut TEN-korkotuista EU:lta tulevat tulot on kirjattu kyseisten vuosien tulorästeiksi momentille 12.28.99.

1998 II lisämääräraha.....	6 800 000
1998 I lisämääräraha.....	2 000 000
1998 määräraha.....	125 000 000
1997 tilinpäätös.....	113 000 000
1996 tilinpäätös.....	108 000 000

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää perustettavan valtion kokonaan omistaman kiinteistöliiketoimintaa harjoittavan osakeyhtiön osakepääoman maksamiseen sekä perustamis-, rekisteröinti-, käynnistämis- ja omistusjärjestelytoimenpiteistä aiheutuviin menoihin.

Valtioneuvosto oikeutetaan luovuttamaan apporttina perustettavalle osakeyhtiölle valtion kiinteistölaitoksen hallinnassa olevasta omaisuudesta Helsingin kaupungin Etelä-Kaarelan kylässä sijaitseva Malminkartano niminen tila RN:o 4:17, Helsingin kaupungin Lauttasaaren kaupunginosan korttelissa 31130 sijaitseva tontti no 4, Helsingin kaupungin Vartiokylän kaupunginosan korttelissa 45054 sijaitseva tontti no 2, Turun kaupungin Raunistulan kaupunginosan korttelissa 23 sijaitseva tontti no 18 sekä muita kiinteistölaitoksen hallinnassa olevia kiinteistö- ja osakeomistuksia sekä rakennuksia ja käyttöoikeuksia siten, että luovutettavan omaisuuden arvo kokonaisuudessaan on enintään yhteensä 1 700 000 000 mk.

Valtioneuvosto oikeutetaan myös sulauttamaan Alko-Yhtiöt Oy:n jakautumisen seurauksena syntyvä Varainhoitoyhtiö Arctia-Invest Oy perustettavaan osakeyhtiöön.

Selvitysosa: Valtioneuvoston talouspoliittinen ministerivaliokunta on 31.3.1998 hyväksynyt toimintalinjan, jolla organisoidaan valtion kiinteistöhallinto uudelleen. Valtiovarainministeriön toimialalle on tarkoitus perustaa osakeyhtiömuotoinen kiinteistökonserni, johon siirretään sellainen valtion kiinteistö- ja osakeomaisuus, joka ei ole tarpeen valtionhallinnon eikä valtionyhtiöiden varsinaiselle toiminnalle.

Kiinteistökonserni muodostaisi asiantuntijaorganisaation, jonka tehtävänä olisi kehittää ja realisoida omaisuutta markkinatilanne huomioon ottaen mahdollisimman tehokkaasti. Päämääränä olisi sitoutuneen pääoman tuoton lisääminen ja pääoman vapauttaminen omistajalleen Suomen valtiolle. Muodostamisen jälkeen konsernin olisi tarkoitus järjestellä omaisuutensa sellaiseksi, että se parantaisi edellytyksiä kehittää ja myydä yksittäisiä kiinteistöjä ja tytäryhtiöitä tai niiden osakkeita.

Kiinteistökonserni on tarkoitus perustaa siten, että valtio merkitsee perustettavan osakeyhtiön osakkeet ja sijoittaa yhtiöön apporttiomaisuutena valtion kiinteistölaitoksen hallinnassa olevaa vaihto-omaisuutta enintään 1 700 000 000 markan arvosta. Tästä omaisuudesta oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetun lain (687/1978) tarkoittamia taloudelliselta arvoltaan suuria eli käyvältä arvoltaan yli 30 000 000 markan arvoisia kiinteistöjä ovat Helsingin kaupungin Etelä-Kaarelan kylässä sijaitseva Malminkartano niminen tila RN:o 4:17, jonka arvo on noin 57 700 000 mk ja pinta-ala noin 2 100 000 m^2, Helsingin kaupungin Lauttasaaren kaupunginosan korttelissa 31130 sijaitseva tontti no 4, jonka arvo on noin 34 600 000 mk ja pinta-ala 19 568 m^2, Helsingin kaupungin Vartiokylän kaupunginosan korttelissa 45054 sijaitseva tontti no 2, jonka arvo on noin 45 000 000 mk ja pinta-ala 18 367 m^2 ja Turun kaupungin Raunistulan kaupunginosan korttelissa 23 sijaitseva tontti no 18, jonka arvo on noin 43 700 000 mk ja pinta-ala 65 986 m^2. Apporttina luovutettavaan omaisuuteen sisältyy puolustusvoimien käytössä Oulussa, Vaasassa ja Kajaanissa sijaitsevat asuinrakennukset rakennuspaikkoineen. Rakennusten arvo on yhteensä noin 88 000 000 mk ja tonttimaan arvo noin 11 500 000 mk. Kiinteistökonserniin on tarkoitus muodostaa tytäryhtiö, jonka omaisuutena on mainitut asuinrakennukset rakennuspaikkoineen. Tällöin mahdollistetaan joustavat rahoitusjärjestelyt ja investoinnit. Valtion asuntokannan yhtiöittämistä on tarkoitus jatkaa selvittelyn jälkeen tarkoituksenmukaisissa kokonaisuuksissa. Perustettavalle yhtiölle apporttina luovutettavasta omaisuudesta kiinteistöjen, määräalojen ja niillä sijaitsevien rakennusten arvo on noin 1 250 000 000 mk, rakennusten ja käyttöoikeuksien arvo on noin 110 000 000 mk sekä osakehuoneistojen arvo on noin 210 000 000 mk. Arvot ovat valtion kiinteistölaitoksen kirjanpitoarvoja.

Alko-Yhtiöt Oy:n ylimääräinen yhtiökokous on 15.6.1998 hyväksynyt yhtiön jakautumissuunnitelman, jonka mukaan yhtiö jakautuu 4.1.1999 Altia Group Oy:ksi, Alkon Kauppa Oy:ksi ja Varainhoitoyhtiö Arctia-Invest Oy:ksi. Viimeksi mainitun yhtiön toimialana on omistaa ja hallita kiinteistöjä, asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita ja muita osakkeita sekä arvopapereita. Lisäksi yhtiö harjoittaa kiinteistösijoitustoimintaa, arvopaperikauppaa sekä omaisuutensa vuokraustoimintaa. Jakautumissuunnitelman mukaan yhtiön taseen suuruus olisi noin 1 950 000 000 mk. Alko-Yhtiöt Oy:n jakautumisen jälkeen Varainhoitoyhtiö Arctia-Invest Oy on tarkoitus sulauttaa perustettavaan kiinteistöliiketoimintaa harjoittavaan osakeyhtiöön.

Suomen Posti-yhtymä Oy:n on tarkoitus jakautua siten, että jakautumisen seurauksena yhtymän kiinteistö- ja osakeomaisuudesta muodostetaan enintään 800 miljoonaan markan taseen omaava yhtiö, joka on tarkoitus myöhemmin sulauttaa tai luovuttaa apporttina perustettavaan yhtiöön.

Perustettavaan yhtiöön on tarkoitus myöhemmin siirtää Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden kiinteistöliiketoimintaa harjoittavia yhtiöitä sekä muu kiinteistö- ja asunto- yms. osakeomistus. Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oyj:n taseessa on tällä hetkellä kiinteistöomaisuutta noin 7 mrd. markan arvosta.

Tarkoituksena on myös vastaisuudessa siirtää valtion ja valtion kokonaan omistamien yhtiöiden perustoimintojen kannalta tarpeeton kiinteistövarallisuus perustettavan yhtiön omistukseen.

Edellä mainitut sulautumiset on tarkoitus toteuttaa siten, että siirrettävien yhtiöiden omistaja eli valtio saa kiinteistöosakeyhtiön sille suuntaamassa osakepääoman korotuksessa fuusiovastikkeena osakeyhtiön uusia osakkeita.

1998 II lisämääräraha..... 10 000 000

89. *Osakkeiden myyntijärjestelyt* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 75 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Engel-holdingyhtiön pääomasijoitukseen sekä Engel-Yhtymä Oy:n ja Sponda Oyj:n osakemyynnistä Suomen valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

Valtioneuvosto oikeutetaan hyväksymään Solidium Oy:n osakkeiden luovuttamisen tai muita omistusjärjestelyjä, joiden seurauksena valtio luopuu Solidium Oy:n omistuksesta osaksi tai kokonaan.

Selvitysosa: Sponda Oyj:n osakemyynti, jossa myyjinä olivat Suomen valtio ja Merita Kiinteistöt Oy, järjestettiin toukokuussa 1998. Engel-Yhtymä Oy:n osakejärjestely, jossa holdingyhtiöön sijoitettava määrä on 45 milj. mk, tapahtuu vuoden 1998 loppuun mennessä. Osakemyynneistä aiheutuu myyjille kustannuksia, jotka koostuvat lähinnä ulkopuolisten taloudellisten ja juridisten neuvonantopalvelujen käyttämisestä, osakemyyntitilaisuuksien ja -markkinoinnin järjestämisestä sekä osakemyyntiesitteen painamisesta ja levittämisestä.

Valtio hankki Solidium Oy:n osakekannan vuoden 1996 I lisätalousarviossa momentilla 28.87.88 myönnetyllä määrärahalla 160 milj. markan kauppahinnalla. Solidium Oy:n tehtävänä oli omistaa ja hallinnoida Säästöpankkien-Keskus-Osake-Pankin haltuunoton yhteydessä hankittuja Tamrock Oyj:n osakkeita, mitkä osakkeet Solidium Oy on myynyt syksyllä 1997. Nyt Solidium Oy omistaa eräiden pörssiyhtiöiden osakkeita ja yhden kiinteistön Brysselissä. Vuoden 1997 lopussa Solidium Oy:n taseen loppusumma oli noin 588 milj. mk. Yhtiön pitämiselle valtion omistuksessa ei enää ole tarvetta, joten tarkoituksena on luopua omistuksesta joko valtion kiinteistökonsernihankkeen yhteydessä tai erikseen.

1998 II lisämääräraha..... 75 000 000

05. Valtiokonttori

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 737 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu EMU:n kolmannen vaiheen toteutumisesta 1.1.1999 alkaen.

1998 II lisämääräraha.....	9 737 000
1998 I lisämääräraha.....	2 670 000
1998 määräraha.....	181 000 000
1997 tilinpäätös.....	185 000 000
1996 tilinpäätös.....	140 150 000

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 91 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 16 500 000 mk aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaisen vuoden 1997 lopullisen tasoitusmäärän arvioitua suuremmasta määrästä. Ahvenanmaan valtuuskunta on toimittanut vuoden 1997 tasoituksen ja Ahvenanmaan itsehallintolain mukaisesti vahvistanut tasoitusmäärän 775 525 772,82 markaksi. Koska Ahvenanmaan maakunta on vuonna 1997 saanut ennakkoa 759 000 000 mk, on valtion maksettava maakunnalle lisäystä 16 525 772,82 mk.

Lisäksi lisämäärärahan tarvetta aiheutuu 74 500 000 mk tasoitusmaksun perusteena

olevien valtion vuoden 1998 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän lisääntymisestä.

1998 II lisämääräraha	91 000 000
1998 määräraha	771 000 000
1997 tilinpäätös	766 004 198
1996 tilinpäätös	765 794 771

31. *Verohyvitys* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 51 758 800 mk.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaisen verohyvityksen maksamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

Selvitysosa: Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaan Ahvenanmaan maakunnalle on maksettava ylimenevä osa jos maakunnassa verovuodelta maksuunpantu tulo- ja varallisuusvero ylittää 0,5 prosenttia vastaavasta verosta koko maassa (verohyvitys). Ahvenanmaan valtuuskunta on vahvistanut verovuoden 1996 verohyvityksen 51 758 707 markaksi.

1998 II lisämääräraha	51 758 800
1997 tilinpäätös	43 777 441
1996 tilinpäätös	41 151 549

81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

23. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista arvonlisäveromenoista.

1998 II lisämääräraha	100 000 000
1998 määräraha	3 500 000 000
1997 tilinpäätös	3 600 307 822
1996 tilinpäätös	3 384 263 294

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

22. *Kehittämistoiminta (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 99 690 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 163 990 000 mk kansallisia rahoitusosuuksia varten, josta aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus on 55 000 000 mk ja sosiaalirahastosta rahoitettavien hankkeiden osuus 108 990 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha vastaa samoihin tarkoituksiin momenteille 29.01.22, 10.21, 40.31, 60.31, 66.30, 96.51 ja 98.51 aiempina vuosina myönnettyjen määrärahojen käyttämättä jääneitä osuuksia. Vuonna 1995 myönnetyistä vastaavista määrärahoista jäi käyttämättä 58,8 milj. mk, vuonna 1996 myönnetyistä 34,7 milj. mk ja vuonna 1997 myönnetystä yksivuotisesta määrärahasta 6,2 milj. mk.

1998 II lisämääräraha	99 690 000
1998 määräraha	79 600 000
1997 tilinpäätös	79 600 000
1996 tilinpäätös	79 299 949

10. Yliopistot

87. *Kiinteistöjen hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 187 000 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 7. Helsingin yliopiston Viikin alueen hankkeet.

Selvitysosa: Valtion ja Helsingin kaupungin välillä tehdyn Viikin aluejärjestelyjä koskevan sopimuksen mukaan Viikin alueluovutuksia koskevaa välirahaa käytetään Helsingin yliopiston toimitiloihin Viikin alueella. Alueluovutuksista vuonna 1998 tuloutuva summa 187 000 000 mk on otettu huomioon tulomomentilla 12.39.05. Lisämäärärahasta on tarkoitettu 31 000 000 mk Info-talon tilojen kauppahinnan loppuerää varten sekä 4 000 000 mk Helsingin yliopiston omistukseen ja ylläpitoon tuleviin kiinteisiin laitteistoihin. Tarkoitus on siirtää 1.1.1999 käyttämättä oleva osa määrärahasta valtion kiinteistölaitoksen toimintaa jatkavalle liikelaitokselle käytettäväksi Helsingin yliopiston Viikin alueen toimintojen investointeihin, mikä edellyttää määrärahojen budjetoimista myöhemmin.

1998 II lisämääräraha	187 000 000
1998 I lisämääräraha	—
1998 määräraha	47 500 000
1997 tilinpäätös	56 600 000
1996 tilinpäätös	126 800 000

40. Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus

31. *Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 170 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu oppisopimusten ennakoitua suuremmasta määrästä.

1998 II lisämääräraha	170 000 000
1998 määräraha	447 350 000
1997 tilinpäätös	518 192 031
1996 tilinpäätös	356 980 350

69. Aikuiskoulutus

32. *Valtionavustus ja -korvaus ammatillisille aikuiskoulutuskeskuksille ja valtakunnallisille erikoisoppilaitoksille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 900 000 mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Suomen Yrittäjäopistolle.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomen Yrittäjäopiston valtionavun perusteiden muuttumiseen liittyvistä siirtymävaiheen kustannuksista.

1998 II lisämääräraha	1 900 000
1998 määräraha	212 150 000
1997 tilinpäätös	221 544 265
1996 tilinpäätös	171 783 136

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat

(luvut 29.88, 90 ja 98)

Selvitysosa: Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan vuonna 1998 kertyvän aiemmin arvioidun 1 980 milj. markan lisäksi 90 milj. mk. Voittovarojen lisäkertymästä ehdotetaan myönnettäväksi momentille 29.98.50 liikunnan ja nuorisonkasvatustyön

tukemiseen 30 milj. mk, momentille 29.88.53 tieteen tukemiseen 17 milj. mk ja momentille 29.90.52 taiteen tukemiseen 43 milj. mk.

88. Tieteen tukeminen

53. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat tieteen tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 17 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 400 000 mk avustuksen maksamiseen Suomen ja Venäjän välisen tietotekniikka-alan yhteistyön kehittämiseen vuosina 1996—1998 Telewise Foundation -säätiölle aiheutuneisiin menoihin.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 11 000 000 mk Suomen Akatemian hankkeisiin, 2 500 000 mk Tiedekeskus Heurekan päänäyttelyn uusimiseen ja vuoden 1998 tappiollisen näyttelytoiminnan tukemiseen, 1 000 000 mk yksityisluontoisten arkistojen valtionavustuksiin sekä 2 500 000 mk muihin tieteen tukemisesta aiheutuviin menoihin.

1998 II lisämääräraha	17 000 000
1998 määräraha	381 900 000
1997 tilinpäätös	417 402 196
1996 tilinpäätös	352 371 704

90. Taiteen tukeminen

52. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 43 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 38 500 000 mk avustuksina tilojen hankkimiseen, perustamiskustannuksiin ja peruskorjauksiin sekä 4 500 000 mk avustuksena Suomen Kansallisoopperan Säätiölle. Tilakustannuksiin tarkoitetusta avustuksesta on tarkoitus myöntää Suomen Kansallisteatterin kiireellisiin peruskorjaustöihin ja kiinteistönhoitokuluihin 21 000 000 mk, Lahden kongressi- ja konserttitalohankkeeseen 6 000 000 mk sekä muihin taide- ja kulttuurilaitosten uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeisiin ja kalustohankintoihin 11 500 000 mk.

1998 II lisämääräraha	43 000 000
1998 määräraha	1 100 600 000
1997 tilinpäätös	1 011 851 523
1996 tilinpäätös	858 384 955

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 4. Muutos- ja korjaustyöt.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää Valtion taidemuseon Ateneum-rakennuksen sisäpihan kattamiseen ja vesivaurioiden kiireelliseen korjaamiseen pihan alaisella mm. taidevarastoja sisältävällä kellarin alueella.

1998 II lisämääräraha	7 000 000
1998 määräraha	4 300 000
1997 tilinpäätös	8 300 000
1996 tilinpäätös	17 700 000

93. Museovirasto ja kulttuuriperinne

75. *Perusparannukset ja talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 3. Suomenlinnan perusparannukset.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää Suomenlinnan välttämättömiin kiireellisiin korjaustöihin.

1998	II lisämääräraha	1 000 000
1998	määräraha	44 000 000
1997	tilinpäätös	33 360 000
1996	tilinpäätös	24 521 000

98. Liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukeminen

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 25 000 000 mk liikunnan ja 5 000 000 mk nuorisonkasvatustyön hankkeisiin. Liikunnan osuudesta on tarkoitus käyttää 18 200 000 mk liikunnan rakennus- ja peruskorjaushakkeisiin, mm. Mäkelänrinteen uimahallin rakentamiskustannuksiin ja 6 800 000 mk muihin liikunnan hankkeisiin, mm. liikuntajärjestöjen tietoyhteiskuntahankkeisiin. Nuorisonkasvatustyön osuudella on tarkoitus tukea mm. valtakunnallisia nuorisokeskuksia, koululaisten iltapäivätoiminnan käynnistämistä ja nuorten syrjäytymistä ehkäiseviä hankkeita.

1998	II lisämääräraha	30 000 000
1998	määräraha	523 500 000
1997	tilinpäätös	564 657 556
1996	tilinpäätös	529 634 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Maa- ja metsätalousministeriö, työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastot ja EU:n rakennetuki

21. *Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: EU:n komissio on 7.7.1998 esittänyt vaatimuksen, jonka mukaan Suomen on nostettava vuoden 1998 peltoalavalvontojen määrä nykyisestä noin 5 %:sta 10 %:iin tukihakemusten määrästä ja tehostettava peltolohkorekisterin ristiintarkastuksia. Komission vaatima 10 prosentin valvontavelvoite tarkoittaa noin 3 700 tilan ylimääräistä valvontaa. Ylimääräisestä valvonnasta aiheutuu vuonna 1998 väliaikaisesti yhteensä 4 000 000 markan lisäkustannus, joka koostuu TE-keskusten maaseutuosastojen henkilöstön palkka- ja matkakustannuksista ja kaukokartoitusjärjestelmän urakoitsijan suorittamista lisätöistä. Lisäkustannuksista 2 000 000 mk ehdotetaan lisäyksenä tälle momentille.

1998	II lisämääräraha	2 000 000
1998	I lisämääräraha	2 200 000
1998	määräraha	144 800 000
1997	tilinpäätös	124 860 000
1996	tilinpäätös	105 984 000

61. *EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 200 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1995 talousarviossa oli varattu 624 600 000 mk EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosaston (EMOTR-O) rahoitusosuutena tavoiteohjelmi-

en ja yhteisöaloitteiden toteuttamiseen. Tavoiteohjelmien toteuttaminen käynnistyi kuitenkin vasta vuoden 1996 kesällä ja yhteisöaloitteiden vuoden 1997 keväällä. Myöhäisen käynnistymisen johdosta vuodelle 1995 myönnetyistä määrärahoista jäi myöntämättä 3 200 000 mk, joka peruuntui vuonna 1997. Jotta ohjelmat voitaisiin toteuttaa asiakirjoissa edellytetyllä tavalla, ehdotetaan myöntämättä jäänyt määräraha budjetoitavaksi uudelleen. EMOTR-O:n osarahoittamiin toimenpiteisiin liittyvää kansallista valtion rahoitusosuutta ei jäänyt myöntämättä.

1998 II lisämääräraha	3 200 000
1998 I lisämääräraha	—
1998 määräraha	713 000 000
1997 tilinpäätös	642 100 000
1996 tilinpäätös	646 890 000

31. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU)

Selvitysosa: Kasvukausi 1998 on ollut kasvinviljelylle erittäin epäsuotuisa. Jo alkukesästä alkaneet runsaat sateet ovat vaikeuttaneet viljelyä. Kevätkylvöt myöhästyivät paikoin huomattavasti ja jatkuvat sateet aiheuttivat vahinkoja kasvavalle kasvustolle. Osa nurmisadosta jäi kokonaan korjaamatta. Myös viljoista osa jäi sateiden takia kokonaan korjaamatta ja korjattu sato on yleisesti heikkolaatuinen. Varsinkin leipäviljojen osalta menetykset ovat huomattavat. Suurimmat satovahingot painottuvat läntiseen Suomeen, missä satovahinkokorvaushakemuksia on jätetty yli neljäsosasta koko viljelyksessä olevasta peltoalasta. Hakemuksia on jätetty koko maan alueella yhteensä noin 400 000 hehtaarin alalta, mikä on vajaa viidesosa koko maan viljelyalasta. Satovahinko voidaan korvata 30 prosentin omavastuuosuuden ylittävältä osalta. Viljojen osalta viljelijät voivat hakea satovahinkokorvausta lokakuun loppuun mennessä. Sokerijuurikkaan osalta tämä mahdollisuus on marraskuun loppuun asti. Lopulliset tiedot vuoden 1998 satovahingoista ovat saatavilla tulevan joulukuun alussa. Sokerijuurikkaalla ei ole satovahinkokorvausten määrän kannalta suurta painoarvoa, joten varsin tarkka kuva satovahingoista on käytettävissä jo tulevan marraskuun aikana.

44. *Satovahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 270 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu satovahinkojen korvaamisesta annetun lain (530/1975, muut. 1309/1990, 41/1997 ja 1285/1997) mukaisten vahinkotekijöiden kasvukauden 1998 sadolle aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta. Satovahinkojen laskennallinen määrä 30 prosentin omavastuuosuus vähennyksenä huomioon otettuna arvioidaan noin 360 000 000 markaksi. Valtion vuoden 1998 talousarviossa on satovahinkojen korvaamiseen varattu 20 000 000 markan määräraha. Vuodelta 1997 siirtynyttä määrärahaa voidaan käyttää tarkoitukseen 14 900 000 mk. Kun vuoden 1999 talousarvioesitykseen sisältyy 20 000 000 markan määräraha, lisätalousarvioon sisältyvä määräraha huomioonottaen käytettävissä vuoden 1998 sadon vahinkojen korvaamiseen olisi yhteensä 324 900 000 mk.

1998 II lisämääräraha	270 000 000
1998 määräraha	20 000 000
1997 tilinpäätös	50 000 000
1996 tilinpäätös	50 000 000

32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen (osa EU)

42. *Luopumiskorvaukset* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Luopumiskorvausten maksamiseen arvioidaan tarvittavan aiemmin arvioitua vähemmän varoja.

1998 II lisämääräraha	—10 000 000
1998 määräraha	470 000 000
1997 tilinpäätös	472 627 029
1996 tilinpäätös	490 120 879

48. *Puutarhatalouden erityistoimenpiteet (EU)* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 16 300 000 mk.

Selvitysosa: Hedelmä- ja vihannestuottajien markkinaorganisaatioiden perustamisen ennakoitua hitaamman etenemisen johdosta vuodelle 1997 myönnetystä siirtomäärärahasta on jäänyt käyttämättä vuoden 1998 määrärahantarvetta vastaava määrä. Tämän johdosta momentille myönnetystä määrärahasta voidaan vähentää 16 300 000 mk.

1998 II lisämääräraha	—16 300 000
1998 määräraha	16 400 000
1997 tilinpäätös	15 000 000

60. *Siirto interventiorahastoon (EU)*

Momentilta vähennetään 7 500 000 mk.

Selvitysosa: Rahaston taloudellisen tuloksen ja oman pääoman arvioidun kehityksen johdosta siirroksi arvioidaan riittävän 5 000 000 mk.

1998 II lisämääräraha	—7 500 000
1998 määräraha	12 500 000
1997 tilinpäätös	5 000 000
1996 tilinpäätös	16 372 000

33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen (osa EU)

44. *Valtion osuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 900 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta on varattu 15 700 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1995 talousarviossa oli momentilla 30.33.43 varattu 2 200 000 mk EU:n sosiaalirahastosta osaksi rahoitettavien tavoiteohjelmien valtion rahoitusosuuksien maksamiseen. Momentin 30.01.61 perusteluihin viitaten ohjelmien käynnistymisen viivästymisen johdosta jäi määrärahasta 1 900 000 mk myöntämättä ja peruuntui vuonna 1997. Jotta ohjelmat voitaisiin toteuttaa täysimittaisesti ehdotetaan tämä osuus budjetoitavaksi uudelleen tältä momentilta, joka on vuodesta 1997 alkaen ollut EU:n rakennerahastotoiminnan kansallisen valtion osuuden momentti.

1998 II lisämääräraha	1 900 000
1998 I lisämääräraha	—
1998 määräraha	237 400 000
1997 tilinpäätös	268 400 000

47. *Maatalouden kohdennettujen vakauttamislainojen korkoavustus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 13 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentilla on edellisiltä vuosilta siirtynyttä määrärahaa käytössä 18 400 000 mk, mikä riittää korkotuen maksuun vuonna 1998. Kun vakauttamislainojen korkotukijärjestelmää ei ole tarkoitus jatkaa vuoden 1998 jälkeen, voidaan vuodelle 1998 myönnetty määräraha jättää käyttämättä.

1998 II lisämääräraha	—13 000 000
1998 määräraha	13 000 000
1997 tilinpäätös	23 000 000
1996 tilinpäätös	5 000 000

49. *Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1998 korkotukilainoja saa hyväksyä enintään 1 000 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisämäärärahaa. Korkotukilainojen myöntämisessä oli EU-jäsenyyden alkuvuosina lähes puolentoista vuoden tauko. Vuonna 1995 korkotukilainavaltuutta ei käytetty lainkaan, vuonna 1996 korkotukilainoja myönnettiin noin 400 milj. mk. Korkotukilainahakemuksia on tullut paljon vuosina 1997 ja 1998. Vuonna 1997 korkotukilainoja myönnettiin noin 930 milj. mk, kun valtuus myöntää lainoja oli vain 800 milj. mk. Vuonna 1998 lainojen myöntövaltuus on talousarvion mukaan 800 milj. mk, jota nyt ehdotetaan korotettavaksi 200 milj. markalla. Työvoima-

ja elinkeinokeskusten maaseutuosastoissa on vireillä olevia korkotukihakemuksia noin 370 milj. mk yli myöntövaltuuden.

Korkotukilainojen lisäyksellä voidaan osittain helpottaa satovahingoista johtuvia tilojen rahoitusongelmia.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja vuonna 1999 4 milj. mk, vuonna 2000 7 milj. mk, vuonna 2001 8 milj. mk, vuonna 2002 7 milj. mk ja vuodesta 2003 lukien yhteensä 26 milj. mk.

1998 II lisämääräraha	—
1998 määräraha	175 000 000
1997 tilinpäätös	131 647 848
1996 tilinpäätös	149 131 135

34. Muut maatalouden menot

41. *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 000 mk.

Selvitysosa: Perunan vaalean rengasmädän tehostettu torjunta lisää määrärahan tarvetta kasvinsuojelulain (1203/1994) 9 §:ssä tarkoitettujen korvausten maksamiseen. Myös muiden kasvintuhoojien torjunnasta aiheutuu arvioitua enemmän korvattavia kustannuksia.

1998 II lisämääräraha	7 000 000
1998 määräraha	3 360 000
1997 tilinpäätös	6 845 632
1996 tilinpäätös	13 289 033

44. *Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta saa maksaa 977 318 mk vuonna 1997 kertynyttä, mutta jakamatta jäänyttä tuloa vastaavasti.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa. Vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyi vuonna 1997 momentille 12.30.30 tuloa 23 418 780 mk. Tätä vastaavasti myönnettiin luvussa 30.70 Maatalouden tutkimuskeskukselle 1 000 000 mk hevostalouden tutkimukseen ja 3 000 000 mk vastaavasti jätettiin määrärahaa myöntämättä, koska se kattoi osittain vuoden 1994 kolmannessa lisätalousarviossa hevostaloudelle myönnettyä 17 000 000 markan lisätukea. Hevostalouden edistämiseen käytettäväksi jäi siten 19 418 780 mk. Momentilta myönnettiin hevostalouden edistämiseen 18 441 462 mk. Kertyneestä tulosta jäi siten 977 318 mk myöntämättä hevostaloudelle määrärahojen myöhäisen tuloutumisen johdosta. Koska kaikki valtiolle tuloutetut tulot on totopeliasetuksen 6 ja 11 §:ien mukaan käytettävä hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen, maksetaan vuodelta 1997 jakamatta jäänyttä tuloa vastaava meno vuoden 1998 määrärahasta.

1998 II lisämääräraha	—
1998 määräraha	23 000 000
1997 tilinpäätös	18 824 100
1996 tilinpäätös	17 465 778

36. Kala-, riista- ja porotalous (osa EU)

42. *Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen*

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu petovahinkojen estämistoimien tehostamisesta sekä vuonna 1997 kotkien poroille aiheuttamien vahinkojen korvausten maksamisesta.

1998 II lisämääräraha	2 000 000
1998 määräraha	9 000 000
1997 tilinpäätös	8 989 649
1996 tilinpäätös	7 967 256

45. *Kalatalouden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten,

että määrärahaa saa käyttää myös kalastuslain (286/1982, muut. 1355/1993 ja 968/1996) 91 a §:n perusteella kalastuksenhoitomaksurekisterin pidosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 määräraha	41 717 000
1997 tilinpäätös	43 257 000
1996 tilinpäätös	45 890 000

46. *Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 100 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuosille 1996—1999 kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineen (KOR) varoista osaksi rahoitettavien ohjelmien EU-rahoitusosuuden indeksointivarojen käyttöönotosta sektorisuunnitelma 5a:n osalta. Momentille 12.30.03 on arvioitu kertyvän vastaavasti lisäystä 7 100 000 mk. Valtion rahoitusosuutta varten momentille ei esitetä lisäystä, koska vastaava kansallisen rahoitusosuuden lisäys noin 4 500 000 mk katetaan kuntien ja kuntayhtymien osuudella sekä muista määrärahoista.

1998 II lisämääräraha	7 100 000
1998 määräraha	75 000 000
1997 tilinpäätös	69 700 000
1996 tilinpäätös	73 500 000

84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos

28. *Rokotteet ja seerumit* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 500 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys johtuu ulkomaisten rokotteiden ja seerumeiden hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuvien menojen supistumisesta.

1998 II lisämääräraha	—2 500 000
1998 määräraha	19 000 000
1997 tilinpäätös	16 360 425
1996 tilinpäätös	18 997 527

85. Vesivarojen käyttö ja hoito

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu Kalajoen keskiosan järjestelyä koskevan vesioikeudellisen lopputarkastuksen perusteella valtion tehtäväksi määrättyjen töiden toteuttamiseen. Toteutettavien töiden työllisyysvaikutukseksi on arvioitu noin 30 henkilötyövuotta.

1998 II lisämääräraha	8 000 000
1998 määräraha	80 000 000
1997 tilinpäätös	71 500 000
1996 tilinpäätös	83 000 000

86. Metsätalous (osa EU)

42. *Valtionapu metsätalouden edistämis- ja valvontaorganisaatioille*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Taimi-Tapio Oy:n osakkaina oleville Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle ja metsäkeskuksille annetaan metsäkeskuksista

ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain (1474/1995) 6 §:n 2 momentin mukainen valtuutus maa- ja metsätalousministeriön erikseen antamalla luvalla ryhtyä Taimi-Tapio Oy:ltä olevia saatavia koskeviin rahoitusjärjestelyihin, jotka ottaen huomioon osakkaiden tällä hetkellä olevat sitoumukset yhtiöön sekä saatavat yhtiöltä ovat niiden talouden kannalta tarkoituksenmukaisia. Toimenpiteiden kokonaisarvo saa olla enintään 3 600 000 mk. Toimenpiteiden rahoittamiseen ei saa käyttää valtionapua eikä valtionavulla hankittua omaisuutta.

Selvitysosa: Helsingin käräjäoikeus vahvisti 10.5.1996 Taimi-Tapio Oy:n saneerausohjelman. Edellä tarkoitetut rahoitusjärjestelyt eivät sisälly saneerausohjelmaan. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio ja viisi metsäkeskusta ovat yhtiön merkittäviä omistajia.

Maa- ja metsätalousministeriö selvittää Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion ja metsäkeskusten omistussuhteet taimituotantoa harjoittavissa yrityksissä. Selvityksen perusteella maa- ja metsätalousministeriö tutkii, onko mahdollista suorittaa rationalisointitoimia.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha.....	—
1998 määräraha.....	198 000 000
1997 tilinpäätös.....	191 616 000
1996 tilinpäätös.....	231 627 000

87. Maanmittauslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että kiinteistörekisterin ja kiinteistötoimitusten uuden tuotanto- ja tietojärjestelmän käyttöönoton ongelmien johdosta toimitusten valmistuminen ja tuloarvion toteutuminen on epävarmaa ja vuoden 1998 tulokertymä jää arvioitua pienemmäksi.

1998 II lisämääräraha.....	15 000 000
1998 I lisämääräraha.....	6 000 000
1998 määräraha.....	239 210 000
1997 tilinpäätös.....	230 000 000
1996 tilinpäätös.....	219 500 000

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

24. Tielaitos

77. *Tieverkon kehittäminen (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 700 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan lisäksi siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta on varattu 12 250 000 mk. Momentin määrärahaa saa käyttää myös EU:n TEN-hankkeiden menoihin.

Selvitysosa: EU on myöntänyt TEN-tukea hankkeiden vt 3 Hämeenlinna-Iittala ja vt 21 Kemi-Tornio rakentamiseen yhteensä 11 600 000 mk. Päätöksen mukaan tuesta maksetaan ennakkona 40 % eli 4 700 000 mk. Ennakkoa vastaava tulonlisäys on merkitty momentille 12.31.24.

Momentin määrärahasta on varattu kuluvan vuoden talousarviossa 6 250 000 mk kahden osaksi EU:n aluekehitysrahastosta rahoitetun hankkeen, Porin pohjoinen satamatie ja kt 63 Kauhava-Vuorenmaa, loppurakennustöihin. Koska aluekehitysrahastosta saatavaa osuutta

on supistettu 6,0 milj. markalla, nostetaan kansallista rahoitusosuutta vastaavasti.

1998 II lisämääräraha	4 700 000
1998 I lisämääräraha	1 752 000
1998 määräraha	817 000 000
1997 tilinpäätös	942 500 000
1996 tilinpäätös	955 189 000

78. *Ulkopuolisille tehtävät tietyöt* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 24 500 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu kuntien maksusitoumusosuuksien ennakoitua suuremmasta määrästä pääosin yleisten teiden perustienpidon pienehköissä tiehankkeissa sekä eräissä kehittämishankkeissa. Vastaava tulonlisäys on merkitty momentille 12.31.25.

1998 II lisämääräraha	24 500 000
1998 määräraha	67 000 000
1997 tilinpäätös	84 123 581
1996 tilinpäätös	75 741 162

79. *Tieverkon jälkirahoitus- ja kokonaisrahoitushankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 90 000 000 mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää Porvoo-Koskenkylä moottoritien rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Tielaitos valtuutetaan solmimaan hanketta koskeva kokonaisrahoitussopimus, josta valtiolle saa aiheutua menoja yhteensä enintään 270 000 000 mk.

Lisäksi momentin nimike muutetaan ja määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Vt 7 Porvoo-Koskenkylä -hanke käsittää nykyisen moottoriliikennetien täydentämisen moottoritieksi rakentamalla toinen ajorata (25 km) nykyisen viereen. Hankkeen toteuttamisesta järjestetään kansainvälinen urakkakilpailu. Momentille on varattu hankkeen vuosien 1998 ja 1999 arvioitu rahoitusosuus 90 milj. mk. Kokonaisrahoituksella voidaan varmistaa rakentamisen eteneminen optimiaikataulussa ja saavuttaa noin 10—15 % kustannussäästöt tavanomaiseen talousarviomenettelyyn verrattuna. Tielaitoksen arvion mukaan tavanomaisella talousarviomenettelyllä rakentamisen määrärahatarve olisi noin 320 milj. mk. Hanke avataan liikenteelle syksyllä 2001.

Porvoo-Koskenkylä -tiejakso on osa E18 -tietä ja ns. Pohjolan kolmiota, jonka Euroopan unioni on listannut 14 tärkeimmän liikennehankkeen joukkoon. Suomi on saanut EIB:n lainaa sekä EU:n korkotukea ja suunnitteluavustusta E18 -tien hankkeiden edistämiseen. Liikennemäärä on 11 000—13 000 autoa/vrk ja raskaan liikenteen osuus arkisin on noin viidennes. Raskaan liikenteen suuren määrän ja tien kaareilevan linjauksen vuoksi ohittaminen on vaikeaa. Ulkomaista liikennettä on paljon, mikä osaltaan heikentää tiejakson turvallisuutta. Tien muuttaminen moottoritieksi vähentää vuotuisia henkilövahinko-onnettomuuksia noin kolmanneksen. Hankkeella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia, koska tienparannustoimet tehdään nykyisen tielinjan viereen. Hankkeen H/K-suhde on noin 3.

1998 II lisämääräraha	90 000 000
1998 määräraha	8 000 000
1997 tilinpäätös	2 000 000
1996 tilinpäätös	5 000 000

87. *Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu eräiden tietoimitusten aikaistumisesta sekä haittakorvausten arvioitua suuremmasta määrästä.

1998 II lisämääräraha	10 000 000
1998 määräraha	150 000 000
1997 tilinpäätös	163 984 956
1996 tilinpäätös	164 452 919

30. Merenkulkulaitos

21. *Toimintamenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 13 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäyksestä johtuu 12 000 000 mk pääosin väylä- ja luotsausmaksujen arvioitua pienemmästä toteutumasta ja 1 000 000 mk ns. Estonia-työryhmän selvityksiin perustuvista merenkulun turvallisuustutkimuksista.

1998 II lisämääräraha	13 000 000
1998 I lisämääräraha	11 540 000
1998 määräraha	67 775 000
1997 tilinpäätös	512 000 000
1996 tilinpäätös	534 987 000

77. *Väylätyöt (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta on varattu 700 000 mk.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 I lisämääräraha	142 000
1998 määräraha	140 000 000
1997 tilinpäätös	84 000 000
1996 tilinpäätös	83 200 000

31. Merentutkimuslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 500 000 mk.

Selvitysosa: Menojen lisäys vastaa EU:n maksuosuuksia Merentutkimuslaitoksen tutkimusmenoista. Vastaava tulojen lisäys on merkitty momentille 12.31.31.

1998 II lisämääräraha	2 500 000
1998 I lisämääräraha	609 000
1998 määräraha	33 387 000
1997 tilinpäätös	35 350 000
1996 tilinpäätös	29 740 000

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

40. *Lastialusten hankintojen tukeminen* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 6 500 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu momentin perustelujen kohdassa a) mainittujen vuosina 1988—89 hankittujen alusten korkotukiavustusten päättymisestä.

1998 II lisämääräraha	—6 500 000
1998 määräraha	31 000 000
1997 tilinpäätös	35 122 858
1996 tilinpäätös	48 425 514

50. *Lästimaksuista suoritettavat avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 722 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmista lästimaksutuloista.

1998 II lisämääräraha	722 000
1998 määräraha	4 000 000
1997 tilinpäätös	5 010 000
1996 tilinpäätös	4 166 000

57. Henkilöliikennepalvelujen osto ja julkisen liikenteen kehittäminen

61. *Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta on varattu 1 500 000 mk.

Selvitysosa: Liikenneministeriön tarkoituksena on käyttää lähinnä kaukoliikennepalvelujen ja junien lähiliikennepalvelujen tukemiseen varattua määrärahaa myös osarahoituksena EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin kehittämishankkeisiin. Näistä aiheutuva kansallisen rahoituksen tarve on v. 1998 1 500 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 määräraha	492 000 000
1997 tilinpäätös	467 599 422
1996 tilinpäätös	488 000 000

58. Radanpito

21. *Perusradanpito (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 150 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha käytetään perusparannustöiden nopeuttamiseen rataosilla, joilla junien automaattista kulunvalvontajärjestelmää rakennetaan. Järjestelmän käyttöönotto aikaistuu vuodella. Kulunvalvonta saadaan käyttöön tärkeimmillä päärataverkon osilla vuonna 2001.

1998 II lisämääräraha	150 000 000
1998 määräraha	1 363 000 000
1997 tilinpäätös	1 628 000 000
1996 tilinpäätös	1 618 000 000

Selvitysosa: EU on vuoden 1998 päätöksellään myöntänyt suoraa tukea rataosan Helsinki-Tampere-Seinäjoki rakentamiseen ja Laurila-Rovaniemi parantamiseen vuodelle 1998 yhteensä noin 29 000 000 mk. Myönnetystä tuesta maksetaan ennakkona 40 % eli 11 700 000 mk, josta tuloutetaan peruskorjausosuudet 8 200 000 mk momentille 31.58.21 ja tälle momentille budjetoidaan lisäyksenä kehittämiseen käytettävä tuen ennakko 3 500 000 mk. Kehittämishankkeen menojen lisäystä vastaava tulo on budjetoitu momentille 12.31.58.

77. *Rataverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 mk.

1998 II lisämääräraha	3 500 000
1998 määräraha	278 000 000
1997 tilinpäätös	218 000 000
1996 tilinpäätös	329 515 000

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Tutkimus ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 750 000 mk.

Selvitysosa: EU on myöntänyt TEN-tukea ministeriön tutkimushankkeisiin 3 500 000 mk, josta maksetaan ennakkona 50 % eli 1 750 000 mk. Menojen lisäys on vastaavasti merkitty tulona momentille 12.31.99.

1998 II lisämääräraha	1 750 000
1998 määräraha	43 000 000
1997 tilinpäätös	46 000 000
1996 tilinpäätös	34 492 000

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 30 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää valtioenemmistöisten osakeyhtiöiden ja liikelaitosten omistusjärjestelyistä sekä osakkeiden hankinnasta ja myynnistä aiheutuvien menojen maksamiseen.
Selvitysosa: Eduskunnan vuoden 1997 toisessa lisätalousarviossa antaman valtuuden nojalla Suomen PT Oy jaettiin 1.7.1998 lukien kahdeksi osakeyhtiökonserniksi, joista Sonerakonserni harjoittaa teletoimintaa sekä siihen liittyvää tietoliikennettä ja teletekniikkaa ja Suomen Posti -konserni pääosin postitoimintaa. Samalla eduskunta myönsi valtuuden supistaa valtion omistusosuus muodostetusta Sonera Oyj:stä 51 %:iin. Ensi vaiheessa valtioneuvoston suunnitelmana on syksyn aikana myydä osakkeita noin 20 % yksityisille sijoittajille ja listauttaa yhtiö pörssiin. Vuoden 1997 toisessa lisätalousarviossa eduskunta myös myönsi 4 500 000 mk Suomen PT Oy:n jakautumisjärjestelyistä aiheutuvien ensi vaiheen menojen maksamiseen. Sonera Oyj:n omistusjärjestelyistä kuten osakkeiden myynnistä aiheutuviin valmistelu- ja markkinointimenoihin arvioidaan tarvittavan valtion osuutena noin 27 milj. mk.
Vastaavasti liikenneministeriön on tarkoitus jatkaa hallinnonalan muiden yhtiöiden omistusjärjestelyihin liittyviä selvitys- ja valmistelutöitä sekä liikelaitosten yhtiöittämistä. Jäljelle jäävää määrärahaa voidaan käyttää näihin liittyviin asiantuntijapalveluihin, osakkeiden markkinointiin ja merkitsemiseen sekä muihin järjestelymenoihin.

1998 II lisämääräraha	30 000 000
1997 tilinpäätös	4 500 000

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Kauppa- ja teollisuusministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentin perusteluja muutetaan siten, että kauppaosaston osastopäällikön (A 31) ja kahden apulaisosastopäällikön (A 29), teollisuusosaston osastopäällikön (A 31), apulaisosastopäällikön (A 30) ja apulaisosastopäällikön (A 29), energiaosaston osastopäällikön (A 31) sekä yrityskehitysosaston osastopäällikön (A 31) virat muutetaan 31.12.1998 lukien ministeriön yhteisiksi viroiksi ja samasta ajankohdasta lukien perustetaan osastopäällikön (A 31) virka.
Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa. Ministeriön organisaatio on tarkoitus uudistaa 1.1.1999 lukien. Osastoille sijoitettujen virkojen muuttaminen ministeriön yhteisiksi viroiksi on tarpeen ministeriön organisaatiouudistuksen vuoksi. Ko. virkojen nimikkeet ja palkkausluokat eivät muutu. Ministeriöön on tarkoitus perustaa uusi teknologiapolitiikkaa hoitava osasto, johon perustettava osastopäällikön virka sijoitetaan. Viran perustaminen on tarkoitus hoitaa toimintoja tehostamalla ja uudelleen kohdentamalla, joten toimenpide ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta kuluvana eikä tulevina vuosina.

1998 II lisämääräraha	—
1998 I lisämääräraha	1 945 000
1998 määräraha	112 225 000
1997 tilinpäätös	113 600 000
1996 tilinpäätös	111 196 311

97. *Tileistä poistot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 1 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää saatavien tileistä poistamiseen.
Selvitysosa: Velkajärjestelyihin liittyvän lainsäädännön nojalla käräjäoikeudet ovat voineet antaa osan vientilainoista anteeksi ja jättää näin osan lainasta takaisin perimättä.

Ensimmäinen velkajärjestelyihin liittyvän lainan osan anteeksianto on tehty kesäkuussa 1998. Koska anteeksianto tapahtuu velkajärjestelyyn liittyvän lain nojalla käräjäoikeuden päätöksellä, on tulevia tapauksia vaikea arvioida.

1998 II lisämääräraha 1 000 000

03. Työvoima- ja elinkeinokeskukset

21. *Toimintamenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomääräraha 15 000 000 mk.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös TE -keskusten kehittämishankkeisiin liittyvän henkilöstön palkkaamisesta kauppa- ja teollisuusministeriöön aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Tekesin EU:n hyväksymistä hankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 41 800 000 mk EU:n sosiaalirahaston hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Edelleen momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää neuvonta-, konsultointi- ja kehittämispalvelujen maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen enintään 44 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha käytetään vuoden 1995 Euroopan sosiaalirahastovaroista käyttämättä jääneen osuuden uudelleen budjetoinnin edellyttämään kansalliseen rahoitusosuuteen.

Yrittäjäkoulutukseen osallistuvilta perittävinä maksuina arvioidaan momentille 12.32.03 kertyvän lisäystä 3 700 000 mk.

1998 II lisämääräraha	15 000 000
1998 I lisämääräraha	1 590 000
1998 määräraha	134 700 000
1997 tilinpäätös	129 265 000
1996 tilinpäätös	101 111 000

33. Kuluttajatutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu ulkopuolisella tulorahoituksella toteutettavien hankkeiden ja menossa olevien tutkimussopimusten ja -sitoumusten rahoittamiseen. Maksullisesta toiminnasta kertyvät vastaavat tulot on merkitty momentille 12.32.99.

1998 II lisämääräraha	2 000 000
1998 I lisämääräraha	190 000
1998 määräraha	9 400 000
1997 tilinpäätös	10 200 000
1996 tilinpäätös	9 381 000

44. Teknologian kehittämiskeskus

23. *Soveltava tekninen tutkimus (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuutta ja määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten ohjelmien ja hankkeiden matkakustannuksiin sekä työvoima- ja elinkeinokeskusten teknologiayksiköiden Teknologian kehittämiskeskuksen kansainvälisestä toiminnasta, teknologiaohjelmista ja valtakunnallisista erityisprojekteista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha.....	—
1998 määräraha.....	724 000 000
1997 tilinpäätös.....	585 894 540
1996 tilinpäätös.....	448 830 303

49. Kera Oyj

42. *Korkotuki Kera Oyj:lle* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että uusia korkotukilainoja Kera Oyj saa myöntää vuonna 1998 investointien ja käyttöpääoman rahoittamiseen yhteensä enintään 1 600 000 000 mk, josta uusia erityislainoja enintään 540 000 000 mk. Erityislainavaltuuteen sisältyviä naisyrittäjälainoja saa myöntää enintään 100 000 000 mk.

Selvitysosa: Uusien erityislainojen myöntämisvaltuuden 40 000 000 markan lisäys käytetään naisyrittäjälainavaltuuteen.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja vuonna 1999 1,5 milj. mk ja vuodesta 2000 lähtien yhteensä 6,4 milj. mk.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha.....	—
1998 määräraha.....	237 300 000
1997 tilinpäätös.....	237 325 157
1996 tilinpäätös.....	219 942 887

43. *Luottotappioiden korvaaminen* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 35 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys johtuu siitä, että Kera Oyj:n luottotappiot ovat olleet suhdannetilanteen ja yritysten taloudellisen tilanteen parantumisen johdosta ennakoitua pienemmät.

1998 II lisämääräraha.....	—35 000 000
1998 määräraha	125 000 000
1997 tilinpäätös	98 000 000
1996 tilinpäätös	134 000 000

50. Teollisuuden edistäminen

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 700 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää niiden osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtionyhtiöiden osakeannissa. Määrärahaa saa käyttää myös muista tarpeellisista osakejärjestelyistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä valtionyhtiöiden yksityistämiseen liittyvien menojen maksamiseen.

Lisäksi valtioneuvosto voi päättää sellaisista omistusjärjestelyistä, joiden seurauksena luovutaan valtion kahden kolmanneksen määräenemmistöasemasta Inspecta Oy:ssä kuitenkin yhden kolmasosan määrävähemmistöaseman säilyttäen. Lisäksi valtioneuvosto voi päättää sellaisista omistusjärjestelyistä, joiden seurauksena voidaan luopua valtion omistusoikeudesta Fide Oy:ssä kokonaan.

Lisäksi momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitus pääosin käyttää Gasum Oy:n vähemmistöosuuden hankkimiseen. Fide Oy on tarkoitus siirtää Finnvera Oyj:n tytäryhtiöksi.

1998 II lisämääräraha.....	700 000 000
1997 tilinpäätös.....	100 000 000
1996 tilinpäätös.....	350 000 000

51. Yritystoiminnan investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen

49. *Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 40 000 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 187 000 000 mk EU:n aluekehitysrahaston hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että kehitysalueen investointitukea, pienyritystukea, pk-yritysten kehittämistukea ja yritysten toimintaympäristötukea saa myöntää vuonna 1998 enintään 308 000 000 mk, josta 218 000 000 mk on varattu kansallisena osuutena Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamiin hankkeisiin.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys johtuu siitä, että yritystuen maksatushakemusten määrä on ollut ennakoitua pienempi.

Lisämyöntämisvaltuus 18 000 000 mk käytetään vuoden 1995 Euroopan aluekehitysrahastovaroista käyttämättä jääneen osuuden, 14 800 000 mk, uudelleen budjetoinnin edellyttämään kansalliseen rahoitusosuuteen. Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja vuonna 1999 8 000 000 mk ja vuonna 2000 6 000 000 mk.

1998 II lisämääräraha.....	—40 000 000
1998 I lisämääräraha.....	8 000 000
1998 määräraha	325 000 000
1997 tilinpäätös	305 794 972
1996 tilinpäätös	424 641 249

52. Pienen ja keskisuuren yritystoiminnan kehittäminen

40. *Valtionavustus pk-yritysten kehittämispalvelutoimintaan ja alan yhteisöille (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 250 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 4 250 000 mk EU:n sosiaalirahaston hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Selvitysosa: Lisämääräraha käytetään vuoden 1995 Euroopan sosiaalirahastosta käyttämättä jääneen osuuden uudelleen budjetoinnin edellyttämään kansalliseen rahoitusosuuteen.

1998 II lisämääräraha.....	2 250 000
1998 määräraha.....	10 000 000
1997 tilinpäätös.....	19 000 000
1996 tilinpäätös.....	19 000 000

55. Energiatalous

40. *Energiatuki (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 000 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1998 annettavien avustussitoumusten määrä on enintään 130 000 000 mk, josta on varattu 18 000 000 mk kansallisena osuutena EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin hankkeisiin. Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 10 000 000 mk kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

Selvitysosa: Vähennys johtuu ennakoitua pienemmästä määrärahan käytöstä vuonna 1998. Sitoumusvaltuuden kokonaismäärä pysyy ennallaan. Sen sisällä sitoumusvaltuutta muutetaan suhteessa käytettävissä olevaan EU:n aluekehitysrahastorahaan. Samalla kansallisen rahoitusosuuden maksatusmäärärahaa on tarkistettu.

1998 II lisämääräraha.....	—8 000 000
1998 määräraha.....	78 000 000
1997 tilinpäätös.....	82 097 223
1996 tilinpäätös.....	99 593 382

80. Matkailun edistämiskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien hankkeiden rahoitusta varten.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 I lisämääräraha	191 000
1998 määräraha	95 000 000
1997 tilinpäätös	78 530 000
1996 tilinpäätös	78 530 000

85. Ulkomaankaupan edistäminen

40. *Yritysten kansainvälistyminen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve johtuu siitä, että TE-keskukset ovat maksaneet tukia odotettua hitaammin. Näin ollen suurin osa vuonna 1996 myönnetyistä tuista on tullut maksuun vuonna 1998 ja vuonna 1997 myönnetyt tuet tulevat pääosin maksuun vuonna 1999.

1998 II lisämääräraha	25 000 000
1998 määräraha	159 000 000
1997 tilinpäätös	160 255 799
1996 tilinpäätös	189 867 507

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että maksullisen palvelutoiminnan hintatukea saa käyttää enintään 1 000 000 mk Ulkomaanavun yksikön Karjala-projektiin.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että toimintamenojen määrärahaa saa käyttää enintään 26 000 mk Terveydenhuollon Tekniikan Säätiön toiminnan uudelleen järjestelyyn.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

Karjala -projektin käyttöön tarkoitetulla summalla korvataan Euroopan unionin maksama ennakko, jonka projekti joutui tulouttamaan vuonna 1997.

1998 II lisämääräraha	—
1998 I lisämääräraha	1 873 000
1998 määräraha	103 000 000
1997 tilinpäätös	112 910 000
1996 tilinpäätös	106 392 000

15. Perhekustannusten tasaus

52. *Lapsilisät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu yksinhuoltajakorotusta sekä sisaruskorotuksia saavien ennakoitua suuremmasta lukumäärästä.

1998 II lisämääräraha	10 000 000
1998 määräraha	8 305 000 000
1997 tilinpäätös	8 340 720 806
1996 tilinpäätös	8 352 627 458

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 557 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenon arvion tarkentumisesta ja alentuneesta työttömyysasteesta.

1998 II lisämääräraha	—557 000 000
1998 määräraha	4 057 000 000
1997 tilinpäätös	4 933 727 609
1996 tilinpäätös	6 638 489 331

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 107 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

1998 II lisämääräraha	—107 000 000
1998 määräraha	847 000 000
1997 tilinpäätös	850 000 000
1996 tilinpäätös	980 000 000

53. *Valtionosuus työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentuloturvasta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 määräraha	300 000 000

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 450 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu erityisesti menoarvioiden tarkentumisesta.

1998 II lisämääräraha	—450 000 000
1998 määräraha	1 730 000 000
1997 tilinpäätös	3 788 155
1996 tilinpäätös	6 512 404

19. Eläkevakuutus

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarkennetusta arviosta.

1998 II lisämääräraha	—15 000 000
1998 määräraha	2 075 000 000
1997 tilinpäätös	2 028 543 368
1996 tilinpäätös	1 982 887 099

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 70 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu ennenkaikkea YEL 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen avoimien maksujen alentumisesta.

1998 II lisämääräraha	—70 000 000
1998 määräraha	440 000 000
1997 tilinpäätös	436 200 000
1996 tilinpäätös	439 200 000

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 142 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioiden tarkentumisesta.

1998 II lisämääräraha	142 000 000
1998 määräraha	6 378 000 000
1997 tilinpäätös	6 563 500 262
1996 tilinpäätös	5 351 091 841

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

58. *Suomen itsenäisyyden 80-vuotisjuhlarahojen tuoton käyttö* (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 1997 ensimmäisen lisätalousarvion momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Vuoden 1997 lisätalousarviossa myönnetyn määrärahan, jota käytetään sotainvalidien ja muiden rintamaveteraanien asuntojen peruskorjauksiin, käyttöaika päättyy vuoden 1998 lopussa. Korjaushakemusten jättöaika päättyi 15.5.1998. Hakemuksia on saapunut kaikkiaan 400. Valtiokonttori myöntää hyväksyttäville muutostöille korjausavustuksen jälkikäteen. Johtuen nykyisestä vilkkaasta rakentamisesta on vaikea saada työvoimaa, minkä vuoksi usea hyväksyttävä hanke on viivästynyt. Määrärahalajin muutos mahdollistaa tarkoitukseen varatun määrärahan käytön. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1997 tilinpäätös	2 000 000

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

31. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hyväksyttyjen hankkeiden toteuttamisajankohtien muutoksista.

1998 II lisämääräraha	30 000 000
1998 määräraha	385 000 000
1997 tilinpäätös	415 208 925
1996 tilinpäätös	499 780 511

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 151 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta lomituspäiväkustannuksesta, sijaisavun arvioitua suuremmasta käytöstä sekä valtion korvauksen loppuerien arvioitua suuremmasta määrästä.

1998 II lisämääräraha..... 151 000 000
1998 määräraha..... 676 000 000
1997 tilinpäätös..... 814 953 318
1996 tilinpäätös..... 900 381 981

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot

67. *Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 400 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu jäsenmaksuosuuksien kasvusta ja valuuttakurssimuutoksista.

1998 II lisämääräraha..... 3 400 000
1998 määräraha..... 22 500 000
1997 tilinpäätös..... 21 067 597
1996 tilinpäätös..... 20 090 483

Pääluokka 34
TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työhallinto

21. *Työministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Euroopan unionin TACIS Bistro -projektin menoihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa. Nettoutettuina tuloina momentin määrärahassa otetaan huomioon EU:n suorittama TACIS Bistro -projektin loppusuoritus.

1998 II lisämääräraha..... —
1998 I lisämääräraha..... 1 651 000
1998 määräraha..... 122 600 000
1997 tilinpäätös..... 123 242 000
1996 tilinpäätös..... 140 984 000

05. Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien toteutus

61. *EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 26 178 000 mk.

Selvitysosa: Alueohjelmien 6, 2 ja 5b sekä yhteisöaloitteiden osalta on ohjelmien hitaan käynnistymisen vuoksi jäänyt käyttämättä vuoden 1995 määrärahaa 26 178 000 mk.

Tämä summa budjetoidaan uudelleen, jotta varmistetaan ohjelmien täysimääräinen toteutus ja turvataan projekteille suunnitellun rahoituksen toteutuminen.

1998 II lisämääräraha..... 26 178 000
1998 määräraha..... 882 300 000
1997 tilinpäätös..... 676 600 000
1996 tilinpäätös..... 748 884 000

62. *Euroopan sosiaalirahaston tavoitteiden kansallinen osarahoitus työministeriön osalta (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 42 718 000 mk.

Selvitysosa: Alueohjelmien 6, 2 ja 5b sekä yhteisöaloitteiden osalta on ohjelmien hitaan käynnistymisen vuoksi jäänyt käyttämättä vuoden 1995 määrärahaa 42 718 000 mk.

Tämä summa budjetoidaan uudelleen, jotta varmistetaan ohjelmien täysimääräinen toteutus ja turvataan projekteille suunnitellun rahoituksen toteutuminen.

1998 II lisämääräraha	42 718 000
1998 määräraha	665 900 000
1997 tilinpäätös	654 925 000
1996 tilinpäätös	704 923 000

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

02. *Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että työllisyyslain aluevelvoitteiden ja muun työllistämisen toteuttamisesta aiheutuvien muiden kuin palkkausmenojen maksamiseen saa määrärahasta käyttää enintään 14 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 34.06.30.

1998 II lisämääräraha	4 000 000
1998 määräraha	605 850 000
1997 tilinpäätös	1 066 890 369
1996 tilinpäätös	1 192 712 398

21. *Työvoima-asiain alue- ja paikallishallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää 600 000 mk Pientyönantajien palvelukeskuksen maksullisesta toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Maksullisen toiminnan tuen lisäys on 200 000 mk, mikä aiheutuu yritysasiakkaiden ennakoitua pienemmästä määrästä. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha	—
1998 I lisämääräraha	15 779 000
1998 määräraha	680 000 000
1997 tilinpäätös	591 677 000
1996 tilinpäätös	581 696 000

30. *Palkkaperusteinen työllistämistuki kunnille ja kuntayhtymille* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 4 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys on siirtoa momentille 34.06.02.

1998 II lisämääräraha	—4 000 000
1998 määräraha	1 150 000 000
1997 tilinpäätös	1 141 782 679
1996 tilinpäätös	1 591 627 780

52. *Työmarkkinatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 361 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys johtuu ennakoitua suuremmasta tuen saajien määrästä.

1998 II lisämääräraha	361 000 000
1998 määräraha	4 959 000 000
1997 tilinpäätös	5 040 911 930
1996 tilinpäätös	5 329 239 640

63. *Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta on varattu 35 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys on siirtoa momentilta 34.06.77. Sisäasiainministeriön maakunnilta keräämän tiedon mukaan kunnilla on enemmän toteutuskelpoisia EU:n aluekehitysrahaston tuettavaksi tarkoitettuja hankkeita kuin valtiolla. Määrärahan siirrolla edistetään näiden hankkeiden toteuttamista.

1998 II lisämääräraha..... 10 000 000
1998 määräraha..... 245 000 000
1997 tilinpäätös..... 250 000 000
1996 tilinpäätös..... 270 000 000

64. *Muuttoturva* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 mk.
Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu työvoiman alueellisen liikkuvuuden huomattavasti arvioitua voimakkaammasta lisääntymisestä.

1998 II lisämääräraha..... 8 000 000
1998 määräraha..... 7 500 000
1997 tilinpäätös..... 9 821 993
1996 tilinpäätös..... 7 549 399

65. *Kotitaloustyön väliaikainen tuki* (siirtomääräraha 3 v)
Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.
Selvitysosa: Momentille ei ehdoteta lisämäärärahaa.

1998 II lisämääräraha..... —
1998 määräraha..... 200 000 000
1997 tilinpäätös..... 772 444

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)
Momentilta vähennetään 10 000 000 mk.
Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta on varattu 10 000 000 mk.
Selvitysosa: Määrärahan vähennys on siirtoa momentille 34.06.63.

1998 II lisämääräraha..... —10 000 000
1998 määräraha 271 000 000
1997 tilinpäätös 310 000 000
1996 tilinpäätös 350 000 000

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

61. *Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 34 821 000 mk.
Selvitysosa: Määrärahan lisätarve johtuu turvapaikan hakijoiden lukumäärän kasvusta ja vastaanoton piirissä oloajan pidentymisestä.

1998 II lisämääräraha..... 34 821 000
1998 I lisämääräraha..... 279 000
1998 määräraha..... 238 000 000
1997 tilinpäätös..... 284 611 474
1996 tilinpäätös..... 288 530 806

99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)
Momentilta vähennetään 70 000 000 mk.
Selvitysosa: Seurantatietojen perusteella on arvioitavissa, että konkurssien vähenemisen vuoksi määrärahatarve vuonna 1998 jää alle 120 000 000 mk. Vastaava vähennys on merkitty momentille 12.34.70.

1998 II lisämääräraha..... —70 000 000
1998 määräraha 190 000 000
1997 tilinpäätös 116 976 382
1996 tilinpäätös 165 527 627

Pääluokka 35
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 mk.
Selvitysosa: Määrärahan lisäys aiheutuu ympäristöministeriön uusien toimitilojen käyttöönottoon liittyvistä kertaluonteisista lisämenoista sekä samoin kertaluonteisista ja arvioitua suuremmista Natura 2000 -ohjelman valmistelu- ja tiedoksisaattamismenoista.

1998 II lisämääräraha	6 000 000
1998 I lisämääräraha	1 930 000
1998 määräraha	95 845 000
1997 tilinpäätös	95 355 000
1996 tilinpäätös	93 380 000

26. Alueelliset ympäristökeskukset

88. *Osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 210 000 mk.
Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen toimesta merkittävien ympäristökeskuksen laboratoriotoiminnan yhtiöittämiseksi perustettavan osakeyhtiön osakkeiden ja muiden yhtiön perustamisen edellyttämien toimenpiteiden aiheuttamien menojen maksamiseen. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus oikeutetaan myös luovuttamaan apporttina osakkeiden merkintää vastaan yhtiölle ympäristökeskuksen hallinnassa olevaa irtainta käyttöomaisuutta yhteensä enintään 500 000 mk arvosta sekä päättämään muilta osin yhtiön osakkuuteen liittyvistä järjestelyistä ja toimenpiteistä.
Selvitysosa: Kouvolan seudun laboratoriot on tarkoitus yhdistää ja perustaa toimintaa varten osakeyhtiö, jonka toiminta on suunniteltu aloitettavaksi 1.1.1999. Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen laboratorion toiminta lakkaa samalla ja laboratorion nykyinen henkilöstö otetaan osakeyhtiön palvelukseen. Yhtiön perustajaosakkaat Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, Kouvolan-Valkealan kansanterveystyön kuntayhtymä ja Kymijoen vesiensuojeluyhdistys r.y. tulevat neuvotellun osakassopimuksen mukaan yhtiön omistajiksi siten, että kullakin niistä on kolmannes omistuksesta ja äänivallasta. Ympäristökeskus sijoittaisi perustettavaan ympäristölaboratoriopalveluja tuottavaan yhtiöön enintään 810 000 mk, josta enintään 310 000 mk osakkeiden maksamiseen ja muihin yhtiön perustamisen edellyttämistä toimenpiteistä aiheutuviin menoihin sekä apporttina enintään 500 000 markan arvosta laboratoriolaitteita ja -kalustoa. Osakeyhtiön valtiolle kuuluvien osakkeiden hallinnointi kuuluisi Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle.

1998 II lisämääräraha	210 000
1998 määräraha	100 000

45. Asunto- ja rakennustoimi

54. *Asumistuki* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 170 000 000 mk.
Selvitysosa: Asumistukimenot nousevat arvioitua suuremmiksi, koska etuuksien parannukset ovat lisänneet tuensaajien määrää ennakoitua enemmän eikä toisaalta työllisyyden parantuminen ole vähentänyt maksatuksia odotetulla tavalla.

1998 II lisämääräraha	170 000 000
1998 määräraha	2 300 000 000
1997 tilinpäätös	2 120 000 000
1996 tilinpäätös	2 250 000 000

Pääluokka 36

VALTIONVELKA

01. Markkamääräisen velan korko

90. *Markkamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 4 908 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu pääosin sarjaobligaatioiden emissiovoittojen ja korkotulojen jäämisestä arvioitua pienemmäksi sekä vuonna 1999 erääntyvän sarjaobligaatiolainan konvertoinnin yhteydessä aiheutuneista pääomatappioista ja korkomenoista.

Lainat valtion eläkerahastolta	—10 000 000
Velkakirjalainat eläkesäätiöiltä	—18 000 000
Lainat muilta	7 000 000
Emissioalennukset	26 000 000
Pääomatappiot	1 172 500 000
Bruttotulot	—2 089 000 000
Emissiovoitot	—1 939 000 000
Pääomavoitot	—10 000 000
Korkotulot	—140 000 000
Yhteensä	4 908 000 000

Muutosten erittely:

	mk
Bruttomenot	2 819 000 000
Sarjaobligaatiolainat	1 675 500 000
Velkasitoumuslainat	—34 000 000

1998 II lisämääräraha	4 908 000 000
1998 määräraha	13 612 000 000
1997 tilinpäätös	10 768 995 154
1996 tilinpäätös	16 072 127 162

03. Valuuttamääräisen velan korko

90. *Valuuttamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 335 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu pääosin valuuttakurssien muutoksista, alkuvuonna emittoidun ECU-määräisen lainan emissioalennuksesta sekä keväällä irtisanotun USD-lainan pääomatappiosta. Bruttomenoja pienentää arvioitua suurempi korkotulojen määrä.

Saksanmarkkalainat	105 000 000
Floriinilainat	12 000 000
Sveitsinfrangilainat	15 000 000
Ranskanfrangilainat	50 000 000
Jenilainat	—120 000 000
ECU-lainat	25 000 000
Muiden valuuttojen määräiset lainat	14 000 000
Emissioalennukset	171 000 000
Pääomatappiot	42 000 000
Bruttotulot	130 000 000
Korkotulot	130 000 000
Yhteensä	335 000 000

Muutosten erittely:

	mk
Bruttomenot	465 000 000
Puntalainat	151 000 000

1998 II lisämääräraha	335 000 000
1998 määräraha	11 407 000 000
1997 tilinpäätös	11 995 380 806
1996 tilinpäätös	11 941 997 225